

Hz. Bahauallah

**İLÂHÎ SİRLARIN
CEVHERLERİ
(Cevahirü'l-Esrar)**

Bahai Lereni
Basım ve Dağıtım Şi.

Her hakkı ??????????????????

ISBN 978-975-01475-4-8

Baskı Tarihi: Ağustos 2007

Adres:

BAHAİ ESERLERİ BASIM DAĞITIM A.Ş.

Mahmutbey İSTOÇ 33 Ada No: 41

Bağcılar - İSTANBUL

Tel.: 0 (212) 871 08 90

Hazırlık ve Baskı:

Kurtiş Matbaacılık

www.kurtis.com.tr

ÖNSÖZ

Hız.Bahaullah'ın Irak'ta on yıl süren sürgünü, kötü koşullar altında ve Babi Dininin kaderinin en kötü olduğu dönemde başladı. 1863'te dünyayı saran görevini ilan etmesi ile son bulacak nüfuzlu ruhani kuvvetlerin, yavaş yavaş bilirlenmesine tanıklık edildi. Bu yıllar sırasında Bağdat kentinden, Şevki Efendi'ye göre **“Oradan, ağır yaralı, üzerine bulutlar çökmüş, unutulmak üzere olan, takatsiz kalmış bir dini, farkına varmadan canlandıran bir kuvvet, haşmet ve izzet dalga dalga yayıldı. Oradan, gece ve gündüz hep artan bir güçle, genişliği, bereketi, itici kuvveti, yazılarının hacmi ve çeşitliliği bakımından Hz. Bab'inkinden daha üstün bir vahyin ilk tecellileri doğdu.”**¹

Kalemi Âlâ'nın bu ilk vahiylerinden biri olan Cevahirü'l-Esrar, kelime anlamıyla sırların “cevherleri” veya “özleri” anlamına gelen, Arapça uzun bir risaledir. Değindiği bir takım konular aynı zamanda değişik vahiy biçimleriyle Farsçada Yedi Vadi ve İkan Kitabında da anlatılmıştır. Bu iki ölümsüz eser, Şevki Efendi tarafından Hz.Bahaullah'ın en gizemli kompozisyonları ve Onun seçkin öğretisel çalışmaları olarak tanımlanmıştır. Kuşkusuz, İlahi Sırların Cevherleri, sonraki eserde² sözü geçen “Arap dilinde vahyolmuş levihler” arasındadır.

H.z.Bahaullah'ın gösterdiği, kitabın merkezi konularından biri de **“dönüşüm”** konusudur. Buradaki anlamı vaat edilenin değişik insan kılıklarında geri dönüşüdür. Gerçekten de önsöz niteliğindeki özgün metnin başlangıç satırlarının üstünde H.z.Bahaullah buyuruyor:

Bu risale, vaat edilen Mehdinin Ali Muhammet'e (Hz Bab) nasıl dönüştüğünü soran bir arayıcıya yanıt olarak yazılmıştır. Bu sorunun sağladığı fırsat ile birtakım konulara da değinildi. Bütün bunlar hem arayıcının hem de bulanın kullanabileceği ve yararlanabileceği niteliktedir; ilahi erdem gözü ile görseydiniz.

Yukarıda sözü geçen arayıcı o zamanlar Kerbela'da oturan Seyit Yusufi Sidihi İsfahani'dir. Onun sorusu H.z.Bahaullah'a bir arabulucu aracılığı ile iletildi ve bu levih aynı gün yanıt olarak nazil oldu.

Bu çalışmada, başka önemli konulara da değinilir: Geçmiş peygamberlere yöneltilen itirazların sebebi; yazıların görünürdeki anlamlarıyla okunmasındaki tehlike; yeni mazharın gelişine ilişkin Kitabı Mukaddes'teki işaretlerin ve belirtilerin anlamları; ilahi vahyin sürekliliği; H.z.Bahaullah'ın yaklaşan ilanının üstü kapalı söylenişi; “kıyamet günü”, “ diriliş”, “ilahi huzura kabul” ve “yaşam ve ölüm” gibi simgesel terimlerin anlamı; “Talep bahçesi”, “Aşk ve cezbe kenti”, “ilahi birlik kenti”, “şaşkınlık bahçesi”, “kesin hiçlik kenti”, “ölümsüzlük kenti” ve “adı ve tanımı olmayan kent” aracılığı ile ruhani arayış aşamaları.

İlahi Sırların Cevherleri'nin yayımlanması, Nisan 2001'de duyurulan Beş Yıllık Planın “Kutsal eserlerden İn-

İlahi Sırların Cevherleri

gilizceye tercümelerin artırılması” hedefinin yerine getirilmesi için girişilen projelerden biridir. Bu eser batılı okuyucunun, gizil-güçler ile aşılınmış ve Şevki Efendi tarafından “Hz. Bahauallah’ın elçiliğinin verimli yılları” olarak betimlenen bir dönemin takdirini daha da derinleştirecek ve Onun zuhurunun göz önüne serilmesi hakkında araştırmacıların daha derin bir içgörü kazanmalarına yardım edecektir.

*Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.*

Cevahirü'l-Esrar

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

İlahi Sırların Cevherleri

Muktedir ve yarlıgayıcı Tanrıya yakın gelmeyi arzulayanlar için, yükseliş yolculuklarındaki tanrısal sırların özü bazı edildi; ne mutlu billur sulardan içen iyi kimselere!

O YÜCELER YÜCESİDİR!

1. Ey adalet yolunda yürüyen ve fazlın yüzüne bakan; mektubun bana ulaştı ve sorduğun soruyu anladım; ruhunun tatlı ezgisini gönlünün ta derinliklerinden işittim. İmdi, irade bulutu yükseldi ki hikmet yağmuru üzerine yağsın ve seni önceden elde ettiğin her şeyden arındırsın, çelişme sahasından seni birliğin barınağına çeksın ve seni yasaının kutlu ırmağına doğru yönlendirsın. Belki ondan içersın, orada istirahat edersın; susuzluğunu giderirsın, ruhunu ferahlatırsın ve bu günde Allahın nuru ile hidayete erenlerin arasına girersın.
2. Her ne kadar bu günlerde yeryüzü köpekleri ve tüm diyarların yırtıcıları Beni sarmışlarsa da iç varlığımın gizliliğinde kaldım; Allahın Bana verdiği güzel bilgileri, hikmetinin cevherlerini ve kudretinin belirtilerini açıklamaktan yasaklıysam da kibriyanın kutsal yerine yaklaşan, bengilik yöresine girmek isteyen ve ilahi emrin şafağında bu var oluşun enginliğinde uçmayı amaç edinenin umutlarını boşa çıkarmak istemem. Bundan dolayı sana, Tanrının bana lütfettiklerinin arasından bazı gerçeklerin, kötü niyetliler yaygara koparmasın ve münafıklar bayraklarını yükselt-

mesinler diye, yalnızca ruhların kaldırabileceği ve akılların tahammül edebileceği kadarını nakledeceğim. Allahtan dilerim ki bu hususta beni teyit etsin; zira O merhametlilerin merhametlisi ve niyaz edenlerin vericisidir.

3. Bu soruları yüreğinde en baştan düşünmen gerektiğini bil. Yeryüzündeki çeşitli halkları, Tanrının onlara Kendi kudretinde gönderdiği, emrini yüceltmek için ayağa kaldırdığı ve Kendi birliğinin içinde sonsuzluğun meşalesi atadığı resulleri tanımamaya ne sevk etti? Hangi sebeple insanlar onlara sırt çevirdiler, Onlar hakkında münakaşa ettiler, onlara karşı geldiler ve onlarla çekiştiler? Hangi kanıtla onların risaletini ve yetkelerini reddettiler; hayır, onların doğruluklarını inkâr ettiler ve onlara sövdüler ve hatta onları katlettiler ve sürdüler.
4. Ey bilgi çölüne ayak basan ve hikmet gemisinde oturan! Bu sana anlattığımızdaki sırlara ermeden Allahın emrinde, emrin mazharlarında, hikmetin tanyerlerinde, vahyin mahzenlerinde, bilgisinin madenlerinde iman ve ikan mertebesine ulaşmayı umamazsın. Bunda başarısız olursan, Tanrının emri için uğraşmayanlardan, ikan gömleğinden iman burcularını solumamışlardan, ilahi birliğin yükseklerine çıkmamışlardan, övgü heykellerindeki ve kutsallık özlərindeki ilahi teklifi tanımayanlardan sayılırsın.
5. Ey kardeşim, bu konuyu anlamak için öyle çabala, öyle çabala ki kalbinin yüzündeki örtü açılabilirsin ve bu ölümlü dünyada Tanrının ceberutunun esraren-

İlahi Sırların Cevherleri

giz gerçekliklerini görecek, Melekutunun sırlarını kavrayacak, Onun üstün Özünün işaretlerini idrak edecek ve Rahmanın yaratışında bir farklılık görmeyen³ ve yer ile göklerin yaratılışında kusur bulmamanın bulunduğu makama erecek keskin görü bağışladıklarından sayılasın.

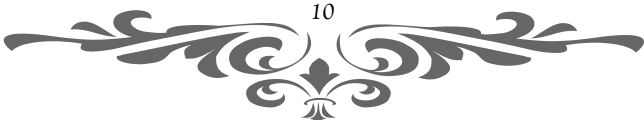
6. Söz, bu yüce ve çetin konuya gelmiş, bu ulu ve nüfuz edilemeyen gizeme dokunmuşken, bil ki Hıristiyan ve Musevi ümmetleri Tanrının sözündeki kastı ve Kitabında onlara verdiği vaatleri kavrayamadılar ve bu yüzden Onun Emrini inkâr ettiler, Resullerinden yön çevirdiler, kanıtlarını reddettiler. Bizzat Tanrının kanıtlarına bakmış olsalardı, önderlerinin ve ulemasının arasında aşağılık ve akılsız olanların adımlarını takip etmeyi reddetselerdi, kuşkusuz, hidayet mahzenine ve erdem hazinesine erişirlerdi ve Rahmanın kentinde, Suphanın bahçesinde ve Onun cennetinin hakikatinde sonsuz yaşamın billur sularından içerlerdi; oysa Tanrının onlara bağışladığı gözlerle görmeyi reddettikleri ve onlar için fazlıyla istediklerinden başka şeyler istedikleri gibi, yakınlık barınağından uzaklarda gezindiler, vuslatın kevserinden ve Onun fazıl bulağından yoksun kaldılar ve nefislerinin kefenlerinde ölü olarak yattılar.
7. Tanrının gücü ve kuvvetiyle, geçmiş kitaplarda vahyolunan bazı bölümleri anlatacağım ve Tanrının zuhurlarının seçilmişlerinin kutsal kişilerinde ortaya çıkış müjdelerinin belirtilerinin bir kısmını anatacağım ki sen bitmeyecek gündüzün güneşini tanıyasın ve

ne doğuya ne de batıya ait olan Ağacı alevlendiren odu göresin.⁴ Belki gözlerin Mevlana ermek üzere açılır ve yüreğin bu gizli hazinelerin içinde saklı nimetlerden payını alır. Bu inayet için seni seçen ve seni, Rableriyle buluşması sağlananlardan sayan Tanrıya şükürlerini sun.

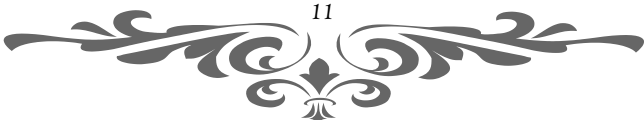
8. Matta'ya göre, Kendisinden sonra gelecek olan kişinin zuhurunu müjdelemesinde gerekecek olan belirtilere dayanarak, daha önceden ilk İncil'de nazil olan yazıda: "Gebe kalıp çocuk bekleyenler ve emzikli olanların vay başına...";⁵ gizemli Güvercin sonsuzluğun tam ortasında kuğurana, göksel kuş, Sidretü'l-Münteha'nın üstünde ötene dek, der: "O günlerin sıkıntısından hemen sonra, güneş kararacak, ay ışığını vermez olacak, yıldızlar gökten düşecek ve göksel güçler sarsılacak; o zaman insan Oğlunun belirtisi gökte görünecek. Yeryüzündeki bütün halklar ağlayıp dövünecek, insan Oğlunun gökteki bulutlar üzerinde büyük güç ve görkemle geldiğini görecekler, Kendisi güçlü bir boru sesiyle meleklerini gönderecek."⁶
9. İkinci İncil'de, Markos'a göre, kutsallık güvercini şöyle söyler: "Çünkü o günlerde, şu kurulu düzenin Tanrı tarafından kuruluşundan bugüne dek hiçbir zaman olmamış ve bir daha da olmayacak korkunç acı gelecektir."⁷ ve daha önceden olduğu gibi, bir değişiklik ve farklılık olmadan yine aynı ezgilerle şarkır. Tanrı gerçekten Benim sözlerimin doğruluğuna tanıktır.

İlahi Sırların Cevherleri

- 10.** Üçüncü İncil'de, Luka'ya göre, şöyle yazar: "Güneşte, ayda, yıldızlarda belirtiler görülecek. Yeryüzünde uluslar, denizin ve yükselen dalgaların uğultusunda şaşkına dönecek ve dehşete düşecekler. Dünyanın üzerine gelecek felaketleri bekleyen insanlar korkudan bayılacak; çünkü göksel güçler sarsılacak. O zaman insan Oğlunun bulut içinde büyük güç ve görkemle geldiğini görecekler. Bu olaylar gerçekleşmeye başlayınca Tanrının melekutu yakın demektir."⁸
- 11.** Ve dördüncü İncil'de, Yuhanna'ya göre, şöyle yazar: "Babadan size göndereceğim Avutucu geldiğinde, yani babadan çıkan gerçeklik ruhu geldiği zaman, O bana tanıklık edecek."⁹ ve başka bir yerde der ki: "Avutucu, Tanrının benim adımda gönderecek olduğu Kutsal Ruh, size her şeyi öğretecek ve ben size ne söylediysem onları size anımsatacak"¹⁰ ve "Şimdiye beni gönderenin yanına gidiyorum. Ne var ki içinizden kimse bana 'Nereye gidiyorsun?' diye sormuyor; ama size bunları söylediğim için..."¹¹ ve yine "Size gerçeği söylüyorum, benim gidişim sizin yararınızdır. Gitmezsem Avutucu size gelmez; ama gidersem, Onu size gönderirim."¹² ve "O, gerçeklik ruhu, gelince sizi tüm gerçeklere yönlendirecek, kendiliğinden konuşmayacak, her ne işitiyorsa onu söyleyecek ve size gelecek şeyleri gösterecek."¹³
- 12.** Bu, daha önce indirilen ayetler gibidir. Kendisinden özgesi olmayan Tanrıya ant olsun. Ben özet olmayı seçtim; zira Onun azamet ceberutundan ve saltanat

melekutundan Tanrının Nebileri üzerine gelen bütün sözleri anlatacak olsam, dünyanın bütün sayfaları ve levihleri Benim konumu bitiremez. Tavsiyeler daha önce, geçmişin bütün kutsal kitaplarında anılanlarla benzerdir; hayır, hatta daha ulu ve yücedir. Geçmişte indirilen her şeyi açıklamak isteseydim, Tanrının Bana lütfettiği bilgisinin ve gücünün harikaları ile bunu yapabiliyordim; oysa Ben, sen yolculuğundan usanmayasın veya geri dönmeye meyletmiş hissetmeyesin veya mutsuzluk, dert tarafından yakalanmayasın ve umutsuzluğa, sıkıntıya ve argınlığa yenilmeyesin diye anılanla yetindim.

13. Yargılamanda insafli ol ve bu yüce ibareler üzerinde enine boyuna düşün. Tanrıdan herhangi bir kanıt veya Onun tanıklığı olmadan bilgi iddiasında bulunanlara; uluhiyet ufkundan bilgi ve hikmet güneşi, her birine sıra ve ölçülerine göre alacaklarını ve paylarını vererek doğduğunda, gafil kalanlara soruştur; bu işaretler ile ilgili ne diyebilirler. Gerçekten, onların anlamları insanların zihinlerini sersemletti ve bunlar Tanrının, en kutsanmış ruhların bile örtüsünü kaldırmakta güçsüz kaldığı, mükemmel bilgeliği ve gizli kalmış bilgisidir.
14. Şöyle derlerse: “Bu sözler gerçekten Tanrıdandır, anlamlarının dışında başka bir yorumları yoktur.”, kitap ehli arasındaki inanmayanlara nasıl itiraz edebilirler? Zira daha sonrakiler, önceden andıklarımızı kitaplarında görünce ve ulemasının kesin yorumlarını işitince Onun birliğinin mazharlarında, tekliği-

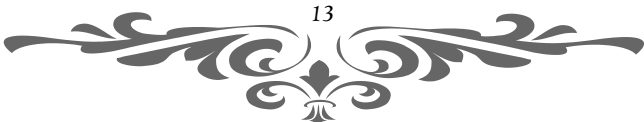

İlahi Sırların Cevherleri

nin temsilcilerinde ve kutsallığının heykellerinde Tanrıyı tanımayı reddettiler ve onlara inanmada, yetkilerini kabul etmede başarısız oldular. Sebebi, güneşin karardığını veya göğün yıldızlarının yere düştüğünü veya meleklerin görünür biçimde yere indiklerini görmemiş olmalarıdır ve bu yüzden nebilerle ve resullerle çekiştiler. Hayır, onları kendi din ve imanlarına aykırı görmeye kalmayıp onlar hakkında yalancılık, alçaklık, kâfirlik ve dalalet gibi, söylemeye utandığım suçlamalarda bulundular. Kur'an'a başvur ki bunların tümünü görebilesin ve anlayanlardan olabilesin. Bu güne dek bu insanlar âlimlerinden öğrendiklerinin ve fakihlerinden özüksediklerinin ortaya çıkışını beklemektedirler. Şöyle söylerler: “Bu belirtiler ne zaman görünecek ki inanalım?” Durum bu ise nasıl olur da fikirlerini yalanlarsınız, kanıtlarını geçersiz sayarsınız ve inançlarıyla, kitaplarını anlama biçimleriyle ve ileri gelenlerinin sözleriyle mücadele edersiniz?

15. Şöyle yanıtlarlarsa: “Bu insanların elinde olup Merzem oğlu İsa'ya atfedilen ve İncil olarak adlandırılan kitaplar Tanrı tarafından vahyedilmedi ve Tanrının mazharının Kendisinden değildir”, bu bütün feyzin kaynağı olanın bol feyzinin kesilmesini belirtir. Öyle olsaydı, Tanrının kullarına kanıtı eksik kalmış olacaktı ve Onun nimeti tam olmayacaktı. Ne Onun inayeti göz alıcı bir biçimde parlardı ne de rahmeti herkesi kaplardı; zira İsa göğe yükseldiğinde onun kitabı da onunla yükselmiş olsaydı, dinlerinin imam-

larının yazdığı ve ünlü ulemanın onayladığındaki gibi Tanrı kıyamet gününde onları nasıl yargılayacak ve onlara nasıl azap çektirecekti?

- 16.** Öyleyse yüreğinde enine boyuna düşün: Durum, senin de Bizim de tanıklık ettiğimiz gibi böyle iken nereye kaçabilirsin, kime sığınabilirsin? Bakışını kime yöneltebilirsin? Hangi ülkede yerleşebilirsin ve hangi döşekte kalabilirsin? Hangi yola basabilirsin ve ne vakit rahat bulabilirsin? Halin nice olacak? İncancının ipini nerede sağlamlaştırabilirsin ve itaat bağını nereden bağlayabilirsin? Kendisini teklığında açığa çıkararak ve Kendi birliğine Kendisi tanıklık edene ant olsun! Yüreğinde Tanrı sevgisinin yanan kuru tutuşmuş olsaydı, ne dinlenme ne de huzur, ne gülüş ne de rahat arardın; ilahi yakınlık, kutsallık ve güzellik ülkesinde en yüksek doruklara tırmanmak için koşuyor olurdun. Özlemle dolmuş bir yürek gibi gözü yaşlı ve yoksun bırakılmış bir ruh gibi nalan olurdun. Tanrının emri, önünde açılmadığı sürece oturduğun bölgeye ve evine dönmezdin.
- 17.** Ey hidayet ceberutuna uçan ve erdem melekutuna ağan sen! Bu göksel işaretleri anlamayı, ilahi bilginin gizemlerine tanıklık etmeyi ve Onun kuşatıcı sözüne öğür olmayı arzu etmelisin; ardından sana, kendi kökenin ve Tanrının, bilgisinin tükenmez bulağı, bilgeliğinin göğü ve sırlarının gemisi yaptığı en son hedefi ile ilgili diğer sorular üzerinde araştırma yapmak düşer; zira, Onun özünün ufkunun üzerinde parlayan ışıklar olmasaydı, insanlar sağını solunu

İlahi Sırların Cevherleri

bilemezlerdi; iç gerçekliklerin yüksekliğine ne kadar tırmanabilirler veya inceliklerini ne kadar derinlemesine araştırabilirlerdi! İmdi, Tanrıya, bizi bu kabaran denizlere daldırması, yaşam veren esintilerinin varlığıyla bizi onurlandırması, bu ilahi ve yüksek yörelerde kalmamızı sağlaması için yalvarıyoruz. Bakarsın birbirimizden aldıklarımızın hepsinden arınırsınız ve hemcinslerimizden çaldığımız giysilerden kendimizi soyarsınız ki O bize bunların yerine inayetinin gömleğini ve hidayetinin giysisini giydirdi ve bizi bilgi kentine kabul etsin.

- 18.** Bu kente giren her kimse, onun sırlarını derinlemesine araştırmadan önce bütün bilimleri kavrar ve yaratılış hazinelerinin içine gömülü ilahi rablik sırlarını kuşatan bilgi ve bilgelik ağaçlarının yapraklarını elde edebilir. Yaratanı ve başlatanı olan Tanrı, açığa çıkardığı ve kaderini tayin ettiği her şeyden yücedir! Müheymin, muktedir ve kayyum olan Tanrıya ant olsun! Gözlerindeki perdeyi kaldırıp kudretin ve gücün sağ eliyle biçimlendirilen bu kentin kapılarını gösterecek olsaydım daha önce kimsenin görmediği bir şeyi görmüş olurdun ve daha önce hiçbir ruhun tanıklık etmediği bir şeye tanıklık etmiş olurdun. En karanlık belirtileri, en anlaşılmaz işaretleri anlardın ve sonun noktasında başlangıcın sırlarını net olarak görürdün. Her şey sana kolay olurdu; od, ışığa, bilgiye ve rahmete dönerdi; kutsallık avlusunda güvende kalırdın.

- 19.** Bu kutsal yaşmakların ve ruh canlandıran sözlerin altından üzerine saçtığımız, Onun bilgeliğinin gizemlerinin özünden yoksun olarak, ilahi bilgi okyanusunun veya billur nehirlerin bir damlasını bile elde etmede başarısız olurdun ve ana kitapta, teklik kalemi ve Tanrı parmağı ile cahiller arasında yazıldın. Ne kitabın bir sözü ne de başlangıç ve son ile ilgili sırlar hakkında Allahın ailesinin¹⁴ sözlerini anlayabilirdin.
- 20.** Ey görünüşte buluşmadığımız ancak yüreğimizin içinde bağrımıza bastığımız sen! Yargılamanda insaf-lı ol, sen Onu görüp bilmesen de seni gören ve bilen önünde kendini sun: Kim bu sözleri, ikna edici tartışmalarla, açık tanıt ve yanılmaz işaretlerle açıklayabilir ki arayıcının yüreğini yatıştırırsın ve dinleyicinin sıkıntısını gidersin? Ruhumu elinde tutana ant olsun ki hayır! Temeli al yakutun dağlarında kurulmuş, surları ilahi birlüğün zebercedine benzer kıymetli taştan yontulmuş olan, kapıları ölümsüzlüğün elmaslarından yapılmış ve toprakları ilahi kerem burcuları saçan bu kente girmeden, içmesi için kimseye bir çiy damlası bile verilmemiştir.
- 21.** Gizlenmenin sayısız perdesinin altından sana bazı sırlar bildirilmişken, şimdi geçmişin kitaplarının açıklamasına dönüyoruz ki ayağın kaymasın ve Tanrının sıfatlarının ve adlarının diyarında dalgalar halinde yükselen yaşam okyanuslarından sana vereceğimiz payı tam imkan ile alabilesin.

İlahi Sırların Cevherleri

- 22.** İncil'in bütün kitaplarında yazılıdır ki ruh,¹⁵ müritlerine saf ışığın sözleriyle konuşup dedi: "Yer ve gök ortadan kalkacak; ama benim sözlerim asla ortadan kalkmayacaktır."¹⁶ Senin de anladığın gibi bu sözler dıştan bakınca İncil'in kitaplarının, insanların elinde dünyanın sonuna kadar kalacağı anlamına geliyor ki onların yasaları kaldırılmayacak, kanıtları feshedilmeyecek ve tembih edilen, emredilen veya takdir edilen şey sonsuza kadar sürecek.
- 23.** Ey Kardeşim! Yüreğini arıt, ruhunu aydınlat ve görüşünü keskinleştir ki gök kuşlarının tatlı ezgilerini ve bengilik kağanlığında kanat çırpın kutsallık güvercinlerinin nağmelerini idrak edesin; bakarsın bu sözlerin iç anlamlarını ve sırlarını kavrarsın. Yoksa bu sözleri yüzeydeki anlamlarına göre yorumlarsan, ne İsa'dan sonra gelenin emrinin doğruluğunu kanıtlayabilirsin ne karşı gelenleri susturabilirsin ne de çekişen müşrikleri yenebilirsin; zira Hıristiyan uleması bu ayeti İncil'in feshedilmeyeceğini, dahası kitaplarındaki o alametlerin tümü gerçekleşirse ve vaat edilen belirlirse, mutlaka kulların arasındaki kurullarla geleceğini ve İncil'in hükmüyle hükmedeceğini kanıtlamak için kullanırlar. İddia ederler ki bütün kitaplarda açıkça belirlenen alametlerin hepsi zuhur ederse ve İsa'nın hükmettiği şeylerden başka bir hüküm getirirse, ne Onu kabul edecekler ve ne de ona tabi olacaklardı; onlara göre bu konu çok açık ve nettir.
- 24.** Sen gerçekten de insanların arasından ulemanın ve cahillerin aynı itirazlarını bugün işitebilirsin; "Ne gü-

neş batıdan doğdu ne de çağırıcı, yer ile göğün arasında haykırdı; sular belli yerleri kaplamadı, Deccal¹⁷ ortaya çıkmadı, Sufyani¹⁸ zuhur etmedi ve heykel güneşte görünmedi.” derler. Ulemadan birinin ilan ettiği “Bu alametler gelip çatarsa ve uzun süredir beklenen kaim ortaya çıkarsa, elimizdeki Kuran’da vahyolunan yasaların dışında ikinci bir şey getirirse, Onu kesinlikle yalanlarız, öldürürüz ve Onu tanımayız, sonsuza dek reddederiz.” ve bu yalanlayanların yaptığı gibi diğer demeçleri kendi kulaklarımla işittim. Bunlar yerine geldi: Kıyamet Günü yerine getirildi, sura üflendi, yerin ve göğün bütün sakinleri bir araya geldi, denge sağlandı, sırat döşendi, ayetler indirildi, güneş parladı, yıldızlar yok edildi, canlar yaşama yükseldi, ruh üflendi, melekler sıraya dizildi, uçmak yakına getirildi, tamu alevlendi! Bunlar geldi çattı; ancak bugüne dek insanların biri dahi onları tanımadı. Tanrıya inanıp Ona geri dönenler, Onun razılığının yolunda yürüyenler, bu günde Onun kutsallık cennetinde sevinçli olanlar dışında hepsi ölü gibi kendi kefenlerinde yatarlar!

- 25.** Değişmeyerek oldukları gibi kalıp perdelenen insanların tümü, kutsallığın tatlı ezgisini algılamakta, fazıl burcularını solumakta veya Tanrı tarafından buyurulduğu gibi yazıtları koruyanların* kılavuzluğunu aramakta başarısız oldular. O şöyle bildirdi ve

* Arapça özgün metinde “zikir ehli” yani “Kitap’ı bilenler” anlamına gelir (Ç.N.).

İlahi Sırların Cevherleri

Onun sözü gerçektir: “İmdi bilmiyorsanız, zikir ehline sorun.”¹⁹ Hayır, Onlardan yön çevirdiler ve kendi put düşüncelerinin Samirisini²⁰ takip ettiler. Tanrının rahmetinden ıraklaştılar ve Ona kavuşma gününde Onun güzelliğini elde etmede başarısız oldular; oysa onun zuhurunun gerçekleşmesi için, tümü beklemekte idiler ve onun gelişi için geceleri gündüzlere katarak dua ederlerdi ve onun huzurunda bir araya getirilmeyi ve onun uğruna şehit olmayı ve Onun hidayeti ile kılavuzlanmayı ve onun ışığıyla aydınlanmayı beklemekte iken Tanrıdan ayet ve kanıtla geldiğinde, küfrettiler ve sövdüler ve yapabildiklerini Ona yaptılar ve yaptıkları şeyleri ne ben sana söyleyebilirim ne de senin bunları dinlemeye gücün yeter; zira o anda bu kalem feryat eder ve mürekkep de inleyerek göz yaşı döker. Tanrıya ant olsun! İçsel kulağınla dinleseydin, gök sakinlerinin iniltilerini işitirdin ve perdeyi gözlerinden kaldırırsan hurilerin baygın, ruhların feryat edercesine yüzlerine vuruyor, toprağa düşüyor olduklarını görürdün.

- 26.** Ah ne yazık, Tanrı nefsinin mazharının başına neler geldi; ona ve sevgililerine acı çektirdiler! İnsanların onlara ettiklerini hiç kimse bir başkasına etmedi, hiç bir kâfir bir inanana yapmadı veya böylesine acı çektirmedi. Yazıklar olsun! Ölümsüzlük heykeli kara topraklarda kaldı, Kutsal Ruh yüce barınakta inledi, yüce lahutta tahtın direkleri yıkıldı, dünyanın neşesi kızıl topraklarda hüzne döndü ve güvercinin

sesi altuni ceberutta kesildi. Ellerinin edip eylediklerinden ötürü, vay onların haline!

- 27.** Cennet kuşu en tatlı ve harika şiveyle ve en oflaz ve ulu ezgilerle onlarla ilgili ne eyitiyor bir dinle – şimdiden itibaren “insanlığın âlemlerin Rabbinin önünde duracağı gün”e değin onları vicdan azabıyla dolduracak bir beyan: “Her ne kadar daha önce inananların üzerinde utku için dua ettiyseler de ilim edindikleri kişi onlara gelince Ona inanmadılar. Tanrının laneti kâfirlerin üzerine olsun!”²¹ Bu gerçekten de onların durumudur; beyhude ve boş yaşamlarındaki edinimleridir. Er geç cehennem azabı çekeler ve onlara yardım ya da imdat eyleyecek biri bulamayalar.
- 28.** Kuran’da indirilenlerin yobazlar tarafından bozulmasıyla ilgili veya onların bozucuları tarafından değiştirilmesiyle ilgili olarak vahyedilen veya kusursuzluk güneşlerinin ve azamet aylarının²² eserlerinden öğrendiğin hiçbir şey seni perdelemesin. Bu demeçler ile yalnızca belirli bölümler kastedilmiştir. Benim aczime ve fakirliğime karşın sana, onların zikrettiklerini dile getirmek istersem, buna erkim yeter; ancak bu bizi amacımızdan saptırır ve geniş yoldan uzaklaştırır. Bu bizi sınırlı işaretlere daldırır ve övülenin sarayında sevilenden şaştırır.
- 29.** Ey bu açılıp yayılmış tomarda anılan ve şimdi hâkim olan alaca karanlığın arasında ilahi zuhurun Sina’sındaki kutlu dağın nuruyla parlayan! Geçmişte işittiğin tüm kötü işaretlerden ve imansız fısıltıdan yüreğini

İlahi Sırların Cevherleri

art ki Yusuf'un vefasından beka kokularını içine çekebilesin, göksel Mısır'a kabul edilesin ve göz alıcı ve parlak levihten aydınlanma burcularını algılayasın; bu levihtir ki kalem onda ulu ve yüceler yücesi Rabbinin adlarının kadim gizlerini yazdı. Bakarsın kutsal levihlerde ikan edenler arasında yazılırsın.

- 30.** Ey tahtının önünde duran ve bunu bilmeyen! İlahi gizemlerin dikmenlerine tırmanmak isteyen her kim ise var gücüyle dini için çabalamalı ki kılavuzluk yolu ona apaçık görünsün. Tanrıdan emir savında bulunan ve elinde mevlasından insanların güçlerinin ötesinde bir kanıt tutan kimseye rastlarsa O her ne ilan ederse, emrederse ve takdir ederse, dahası denizin kara olduğunu emretse ya da yere gök dese ya da yerin, göğün üstünde veya altında olduğunu buyursa ya da değişim veya dönüşüm takdir buyursa bile onu takip etmeli; O gerçekten göksel gizemlerden, görünmez inceliklerden ve Tanrının hükümlerinden haberdardır.
- 31.** Her ulusun insanları anılanı yerine getiriyor olsaydı, mesele kolaylaşırdı ve böyle ibareler ve işaretler onları Tanrının adlar ve sıfatlar okyanusundan alıkoymazdı ve insanlar bu gerçeği bilseydi ne Tanrının nimetlerini yalanlamış ne de Onun nebilerini reddetmiş, onlar ile çelişip onlara karşı gelmiş olurlardı. Benzer pasajlar Kuran'da da var, şayet meseleyi özenle incelersen.
- 32.** Ayrıca bil ki Tanrı kullarına bu sözler aracılığıyla dener ve onları eler, böylece inananları kâfirden, arın-

mıŖı d nyeyiden, dindarı u arıdan, iyilik yapanı k t l ge çalışandan ve bunun gibileri birbirinden ayırdı. Kutsallık güvercini onlara Ŗ yle ilan eder: “İnsanlar ‘inandık’ deyince, sınanmadan bırakılacaklarını mı sanırlar?”²³

33. Tanrı yolunun yolcusuna ve Onun yolunda gezine, kendini göklerde ve yerde bulunan her Ŗeyden arıtmak d Ŗer. Tanrıdan  zge her Ŗeyi yadsımalıdır ki belki inayet kapılarının kilidi onun yüzünün önüne açılır ve merhamet esintileri onun çevresinde eser. Bizim ona l tfettiğimiz açıklama ve i  anlamın cevherini kendi ruhu üzerine kaydettiğinde bu iŖaretlerin gizemlerini kavrayacaktır; Tanrı onun yüreğine ilahi s k neti bağışlayacak ve kendisiyle barışık olanlardan olmasını sağlayacaktır. Bu zillet mevkiinde kalan, ona arkadaş olacak, rahatlık verecek, yardım edecek ve destekleyecek biri olmadan bu dünyada bir sürgün olarak yürüyen, tüm güvenini Tanrıya veren ve bütün zamanlarda “Gerçekten biz Tanrıdan geldik ve ona döneceğiz.”²⁴ ilan eden kulla sorduğun soruyla ilgili müteşabih ayetlerin anlamlarını kavrarısın.

34. Bil ki “müteşabih” dediğimiz bölümler yalnızca kılavuzluk ufkunun göklerinde uçmakta ve inayet barınaklarında irfan mertebelerine ulaşmakta başarısız olanlara o biçimde görünür. Yoksa ilahi Emir Mahfazalarını tanımış ve ilahi yetkinin gizemlerini Onun ilhamıyla görmüş olanlar için, Tanrının bütün ayetleri muhkem ve Onun bütün iŖaretleri açıktır. Böyle

İlahi Sırların Cevherleri

kişiler, sözler giysisi giydirilmiş iç gizemleri, güneşin ışını ya da suyun ıslaklığını idrak etmek kadar açık bir biçimde, hayır hatta daha belli bir biçimde ayırt eder. Tanrı, Onun sevgililerinin övgülerinin ötesindedir.

- 35.** Şimdi bu en mükemmel konuya ulaşıp ulu, yüceler yücesi Tanrının emsalsiz inayetleri aracılığıyla bu kalemden akanın yetkisiyle böyle yüksek doruklara ermiş iken dileğimiz, Yaradanına doğru gidenin yolculuğunda kimi makamları ifşa etmektir. Bakarsın arzu ettiğin her şey sana açıklanır; kanıt tamamlanır ve nimet bol olur.
- 36.** Tanrıyı aramaya başlarken arayıcı, Talep Bahçesine girmeli. Bu yolculukta yolcuya kendisini Oğandan özge her şeyden arındırmak, gözlerini göklerdeki ve yerdeki her şeye kapamak düşer. Gönlünde muhabbet veya nefretin izini bile bırakmamalı; bunlar onun göksel güzelliğin barınağına erişmesini engeller. Yüreğini görkem perdesinden takdis etmeli ve dünyevi kendini beğenmişliklerden, zahiri ilimlerden ya da Tanrının ona söz ettiği diğer hünerlerden çekinmelidir. Yeteneğinin ve çabalayışının en yüksek noktasıyla gerçeği aramalı ki Tanrı ona, inayetin patikasında ve kereminin yolunda yol gösterebilir. O, gerçekten kullarına yardım edenlerin en iyisidir. O şöyle dedi ve gerçekten de doğruyu söyledi: “Her kim bizim için çaba harcarsa, yolumuzda ona güvenle yol gösteririz.”²⁵ buna ek olarak: “Tanrıdan korkun ve Tanrı size öğretir.”²⁶

37. Bu yolculukta arayıcı sayısız değişim ve dönüşümlere, yakınlaşmalara ve ayrılıklara tanık olur. O, yaratılış gizemlerinde Rablik harikalarını görür; kılavuzluğun ve Rabbinin yollarını keşfeder. Tanrıyı arayanların ulaştıkları orun ve Ona doğru koşanların eriştikleri doruklar işte böyledir.
38. Arayıcı bu makama yükseldiğinde Aşk ve Cezbe Kentine girer, bunun üzerine muhabbet rüzgârları ve ruhun meltemleri eser. Bu makamda şevk coşkunluğu ve özlem burcuları ile arayıcı öyle etkilenir ki ne sağını solunu ayırt edebilir, ne de denizi karadan ya da dağı çölden ayırabilir. Her an özlem oduyla yanar ve bu dünyada ayrılığın saldırısı ile tükenir. Aşk Faran'ı sayesinde hızlanır ve cezbe Horreb'ini kateder. Kâh güler, kâh keder göz yaşı döker; kâh sükûn bulur, kâh korkuyla ürperir. Hiçbir şey onu rahatsız edemez, amacını bozamaz ve hiçbir hüküm onu geri tutamaz. Mevlasının, kendi başlangıcına ve sonuna dair emir buyurduğu her ne varsa, itaat etmek için hazır durur. Her solukta yaşamını feda eder ve ruhunu sunar. Göğsünü düşman oklarını karşılamak için soyar ve başını, yazgı kılıcını selamlamak için kaldırır; hayır, hatta müstakbel katilinin elini öper ve her şeyini teslim eder. Mevlasının yolunda ruhunu, canını ve bedenini verir, kendi isteğiyle ve arzusuyla değil, bunları sevgilisinin müsaadesiyle yapar. Sen onu odda soğuk ve denizde kuru bulursun; her diyarda kalır ve her yola basar bulursun. Her kim ona bu makamda dokunursa

İlahi Sırların Cevherleri

onun aşkının ısını duyumsar. O, arınmışlık doruklarına yürür ve vazgeçme vadisinden geçer. Onun gözleri Tanrı rahmetinin harikalarını tanıklık etmeye aday ve Onun güzelliğinin nurlarını görmeye şevklidir. Ne kutludur böyle bir makama erişenler; zira bu makam ateşli âşıkların ve vecde gelmiş ruhların makamıdır.

- 39.** Yolculuğun bu safhası tamamlandığında ve yolcu bu yüksek makamın ötesine yükseldiğinde İlahi Birlik Kentine, teklik bahçesine ve arınmışlık avlusuna girer. Bu aşamada arayıcı bütün işaretleri, imaları, yaşmakları ve sözleri atar ve Tanrının onun üzerine tecelli ettikleri ile her şeyi görür. Bu yolculukta bütün değişikliklerin tek bir söze geri döndüğünü ve bütün işaretlerin tek bir noktada sonuçlandığını görür. Buna od gemisinde yolculuk eden ve ölümsüzlük ceberutunda yücelik zirvesine doğru gizli yolu takip eden tanıklık eder: “İlim cahillerin çoğalttığı tek bir noktadır.”²⁷ Bu makam hadislerde ima edilen bir makamdır: “Benim ben ve Onun O olması dışında Ben Oyum ve O Ben.”²⁸
- 40.** Bu makamda sonun heykeli “Hakikaten, Ben başlangıç noktasıyım” dese gerçekten de doğruyu söylüyordur. Ve “Ben Ondan başkasıyım” dese bu da eşdeğerde doğru olur. Aynı şekilde, “Gerçekten, Ben göğün ve yerin Rabbiyim” dese ya da “kağamlar kağanıyım” ya da “ceberutun sultanıyım” ya da Muhammet ya da Ali ya da onların oğulları ya da benzerini ilan etse gerçekten de Tanrının hakikatini

ilan ediyordur. O, gerçekten yaratılan şeylere hükmeder ve Onun dışındaki her şeyden çok yücedir. Önceden “Muhammet bizim ilkimiz, Muhammet bizim sonumuz, Muhammet bizim her şeyimiz” ve başka bir yerde “Onların tümü aynı ışıktan gelir” dendiğini işitmedin mi?

- 41.** Bu makamda Tanrı birliğinin ve Onun kutsallığının belirtilerinin gerçeği saptandı. Sen gerçekten onların tümünün Tanrı erkinin koynundan yükseldiğini ve Onun rahmet kollarıyla kucaklandığını görebileceksin; Onun koynu ve Onun kolları arasında hiçbir ayırım olamaz. Bu makam ilahi birlik ışığının parladığı, Onun teklığının doğruluğunun ifade edildiği ve sonsuz gündüzün nurlarının bu yüksek ve sadık aynalarda yansıdığı bir makam olduğu için bu düzlemde değişim ve dönüşümden söz etmek salt ortak koşma ve küfüdür. Tanrıya ant olsun! Onun bu makam için belirlediklerini tam ölçüsüyle vahyetsen, insanların ruhları bedenlerinden ayrılır, her şeyin iç gerçekliği kendi temellerinden sarsılır, yaratılış kağanlığında oturanlar serseme çevrilir ve ima topraklarında devinenler tam bir hiçliğin içine doğru kaybolur.
- 42.** Sen “Tanrının yaratılışında değişiklik yoktur” dendiğini işitmedin mi?²⁹ “Tanrının davranış tarzında bir değişiklik bulunamaz”³⁰ yazdığını okumadın mı? “Rahmanın yaratılışında bir farklılık göremezsin”e tanıklık etmedin mi?³¹ Evet, Rabbime ant olsun! Bu okyanusta yaşayanlar ve bu gemide gidenler Tanrının yaratılışında bir değişiklik olmadığına tanıklırlar

İlahi Sırların Cevherleri

ve Onun dünyasında bir farklılık görmüyorlar. Eğer Tanrının yaratışında değişime ve başkalaşıma eğilim yoksa Onun varlığının mazharları buna nasıl tabi olurlar? Tanrı, bizim Emrinin Mazharlarına dair tasarlatabileceğimizden daha üstündür ve Onun hakkında söylenenlerin daha ötesinde çok daha yücedir!

43. *Yüce Tanrı! Bu denizde parlak inciler saklı, Karaya vursunlar diye, yel bir dalga saldı. İmdi koy kenara giysini ve daldır içeri kendini, ve hünerle övünme; artık sana yok yararı.*
44. İlahi birlik okyanusundaki bu kentte oturanlardan olursan bütün nebileri ve resulleri tek bir can ve tek bir vücut, tek bir ışık ve tek bir ruh olarak göreceksin; böyle bir durumda aralarında ilk olan son olur ve son olan ilk olur. Onların tümü Onun emrini ilan etmek ve ilahi bilgelik yasalarını kurmak için ayağa kalktı. Onlar hepsi, Onun nefsinin mazharları, Onun erkinin madenleri, Onun vahyinin mahzenleri, Onun nurunun tan yerleri ve Onun ışığının güneşleridir. Her şeyin gerçekliğindeki kutsallığın göstergesi ve tüm varlıkların özünlerindeki teklığın belirtileri onlar aracılığıyla görüldü. Göksel gerçeklerdeki ululuk öğeleri ve bengi özlerdeki övgü temsilcileri onlar aracılığıyla açığa çıktı. Bütün yaratılış onlardan geldi ve anılan her şey onlara dönecektir. İçteki varlıklarında aynı lambalar ve bizzat aynı gizemler olduklarından ötürü sen onların dıştaki durumlarını aynı ışığın altında incelemelisin ki onların tümünü tek bir

varlık olarak tanıyasın, hatta onları sözlerinde, konuşmalarında ve beyanlarında birleşmiş bulasın.

45. Bu durumda onların sonuncusunun ilk olduğunu düşünüyorsan, ya da tam tersini, gerçekten de doğruyu söylüyor olursun, uluhiyet bulağı ve Rablik kaynağı olan kimsenin buyurduğu gibi: “Söyle: Tanrı deyin ya da merhametliler merhametlisi deyin; hangi adı isterseniz öyle seslenin; ona yalvarın, güzel adlar Onundur.”³² Erki ve şanı yüce olan Tanrı, kendi özünde tüm adlardan yüce ve en yüce niteliklerden bile ulu iken Onların tümü Tanrı adının mazharları, Onun niteliklerinin tan yerleri, Onun erkinin mahfazaları ve Onun egemenliğinin odak noktalarıdır. Hem ruhlarında hem onların kendi heykellerinde ilahi sonsuz gücün delillerini aynı şekilde göz önünde bulundur ki yüreğin emin olsun ve Onun yakınlık ülkesine doğru koşanlardan olasın.
46. Konumu gene belirtmeliyim; belki bu senin Yaradânını tanımada yardımcı olur. Bil ki ulu ve şanlı Tanrı hiçbir koşulda kendi iç özünü ve gerçekliğini ortaya koymaz. Ezelden beri O, kendi özünün benliğinde örtülendi ve kendi varlığının sonsuzluğunda saklandı. Adlar ceberutunda güzelliğini göstermeyi ve şanını nitelikler melekutunda açığa çıkarmayı amaçladığında nebilerini görünmez düzlemde görünür duruma getirdi ki “Zahir” adı “Saklı” adından ayrılınsın, “Son” adı “İlk” adından ayırt edilsin ve şu sözler yerine gelsin: “O ilk ve son, zahir ve saklı ve O her şeyi bilendir!”³³ Böylece O, kendi en

İlahi Sırların Cevherleri

yüce adlarını ve en ulu sözlerini nefsinin mazharlarında ve varlığının gözgülerinde açığa çıkardı.

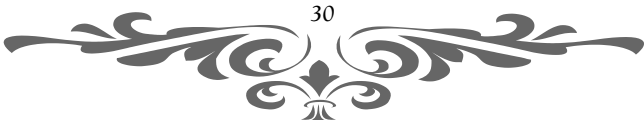
47. Bütün adların ve niteliklerin bu yüce ve kutsanmış lambalara dönüşü tespit edilmiştir. Gerçekten, bütün adlar onların adlarında bulunur ve bütün nitelikler onların niteliklerinde görülebilir. Bu bağlamda onları Tanrının tüm adlarıyla çağırırsan bu doğru olur; bütün adlar kendi varlıkları gibi bir ve aynıdır. Bu sözlerdeki kastı kavra ve onu yüreğinin otağında koru ki sen sorduğunun saklı anlamlarını bilesin, onları Tanrının sana takdir ettiği biçimde yerine getiresin ve böylece Onun amacına erenlerden sayılsın.
48. Hasan oğlu Muhammet³⁴ –ruhlar okyanusuna dalan canlar ona feda olsun– hakkında duydukların hiç kuşkusuz doğrudur ve biz hepimiz Ona bağlılık ilan ederiz; ama dinin imamları Onun, garip ve olağanüstü belirtiler ile resmettikleri Cabulka³⁵ kentinde olduğunu kararlaştırdılar. Bu kenti hadislerin görünürdeki anlamına göre yorumlamak hem olanaksızdır, hem de böyle bir kent asla bulunamaz. Dünyayı, Tanrının sonsuzluğu ve saltanatı devam ettiği sürece köşe bucak araştırırsan da onların tarif ettiği gibi bir kent asla bulamazsın; tüm bu dünya onu ne içerebilir ne de kuşatabilir. Beni bu kente kılavuzlarsan emin ol Ben de seni Onun, insanların Ona göre değil de sahip olduklarına göre tasarladıkları kutsal varlığına kılavuzlarım! Senin gücün buna yetmediğinden bu parlak ruhlardan bildirilen hadislerin ve

söylencelerin simgesel olarak anlamlarının açıklanmasından başka bir çaren yoktur. Adı geçen kent ile ilgili olan söylenceler için gereken yorum, bu kutsal varlık için de gereklidir. Bu yorumu anladığımda artık “dönüşüm”e ve bunun gibi şeylere gereksinmeyeceksin.

- 49.** Şunu da bil ki bütün nebilerin tek olduğu ve aynı can, ruh, ad ve nitelik olduğu gibi onların tümünü Muhammet'in adını taşır gibi ve Hasan'ın oğluymuş gibi, Tanrı gücünün Cabulka'sından ve Onun rahmetinin Cabulsa'sından ortaya çıkmışlar gibi görmelisin. Cabulka, ilahi ülkede görünmez kentlerde ve en yüksek gökte bengiliğin hazine evlerinden başka bir anlama gelmez. Biz tanıklık ederiz ki Hasan oğlu Muhammet gerçekten de Cabulka'daydı ve oradan zuhur etti. Tanrının zahir edeceği kimse de Allahın saltanat makamının üzerinde zuhur edene dek bu kenttedir. İşte Biz bu gerçeği kabul eder ve tümüne bağlı kalırız. Biz burada Cabulka'nın anlamının izahını kısa tutmayı seçtik; ancak sen gerçekten inanarlardan isen bu levihlerde gömülü gizemlerin doğru anlamlarını gerçekten kavrarsın.
- 50.** Ama altmış yılında ortaya çıkan kimse ne dönüşüm ne de yorum gereksinimi duyar; zira Onun adı Muhammet idi ve dinin imamlarının soyundan idi. Öyleyse, hakkında Onun Hasan'ın oğlu olduğu doğru olarak söylenebilir, bu kuşkusuz sana apaçıktır. Hayır, eğer siz Allahın gözüyle bakarsanız o ismi şekillendirip onu kendi nefsi için yaratan Odur.

İlahi Sırların Cevherleri

51. Bu noktada bizim dileğimiz, konumuzdan saparak Kuran noktasının³⁶ başına geleni anlatmak ve onun zikrini övmektir, bakarsın sen her şeye dair aziz ve eşsiz olandan doğan içgörü kazanırsın.
52. Onun günlerini bil ve düşün; Allah Onu emrini açıklaması ve nefsinin makamını izhar etmesi için kaldırdığı zaman, kullar Ona nasıl hücum ettiler, itiraz ettiler, karşı koydular, Onunla mücadele ettiler; onların önünde yürüdüğü zaman, yollarda ve çarşılarda, Onu alaya aldılar ve başlarını sallayarak Onu küçümsercesine güldüler ve her zaman Onu katletmek istediler, geniş dünyayı Ona dar ettiler; Melei Âlâ'nın sakinleri Onun haline yandılar, evrenin temelleri hiçliğe indirgendi ve melekutunun sevilen sakinlerinin gözleri Onun için ağladılar. Kâfirler ve haktan sapanların Onun üzerine yağdırdıkları belalar öyle şiddetliydi ki vefalılar işitmeye dahi tahammül edemezdi.
53. Eğer bu fasıklar gerçekten de kendi davranışları hakkında bir an durup düşündüyseler, bu kar beyaz ağacın dalları üzerinde kuğuran gizemli güvercinin ezgilerini tanıdıysalar, Tanrının onlara izhar ettiği ve verdiği şeyleri kucakladıysalar ve Çalap ağacının dalları üzerindeki meyveleri keşfettiyseler ne diye Ona itiraz edip, Onu inkâr ettiler? Onların tümü Onun görünüşü için yalvarmak üzere boyunlarını göklere kaldırmadılar mı? Onun cemaliyle müşerref olmayı ve Onun likasıyla rızıklanmayı her an Allah-tan istemediler mi?

- 54.** Ancak onlar Tanrının ezgilerini, ilahi gizemler ve Muhammet'in dilinden akanda saklı kutsal işaretleri tanımakta başarısız oldular ve olayı kendi nefislerinde tefekkür etmediler; geçmiş devirlerde Tanrının kullarını hakikatten alıkoyan ve gelecek dönemlerde de insanları alıkoyacak olan batıl âlimlerini takip ettiler; onlar ilahi amaçtan işte böyle perdelendiler ve göksel ırmaktan içmekte böyle başarısız oldular ve Tanrının huzurundan, Onun özünün mazharından ve ezeliyet matlaından kendilerini yoksun bıraktılar. Aldanma patikalarında ve gaflet yollarında gezdiler de kendi nefislerinden harlayan ateşe dönüp yerleştiler. Bunlar gerçekten de kutsallık kitabında Tanrının kalemiyle kâfir olarak yazıldılar. Orada nefislerine herhangi bir arkadaş veya yardımcı bulamadılar ve bulamazlar.
- 55.** Muhammet'in bedeninde izhar olmuş Tanrının kulpuna sabitçe yapışsalar idi, bütünüyle Tanrıya dönseler idi ve âlimlerinden öğrendiklerini bir kenara bıraksalar idi, O kesinlikle fazlıyla onları kılavuzlardı ve ölümsüz beyanlarda gömülü kutlu doğruları onlara bildirirdi. Tanrının, kapısını çalan arayıcıyı geri çevirmesi veya umutlarını Ona bağlayan eşinden kovması, Onun gölgesinde sığınma arayanı reddetmesi, Onun rahmet eteğine yapışanı yoksun bırakması veya Onun zenginlik nehrini bulan fakiri uzaklığa mahkûm etmesi, celal ve azametine yaraşmaz. Ancak bu insanlar bütünüyle Tanrıya dönmekte ve Onun, doğruluğun tan yıldızının görünüşünde

İlahi Sırların Cevherleri

her şeyi kaplayan rahmetinin eteğini tutmakta başarısız oldular, kılavuzluk gölgesinin altından çıkıp yanlış kentine girdiler. Onlar işte böyle bozuldular ve insanları ayarttılar. Onlar işte böyle yanıldılar ve insanları da yeddiler. Böylece, göğün kitaplarında zalimler olarak yazıldılar.

56. İmdi bu fani kul, iç gizemlerin izahlarında bu ulu noktaya ulaştığında, bu kaba ruhların inkârlarının gerekçesi kısaca tanımlanacaktır ki anlayış ve içgörü ile donatılanlar için bir tanıt olsun ve tüm iman eden topluluğa da bağışımın bir belirtisi olsun.
57. Sonra şunu bil ki Kuran noktası ve suphanın ışığı Muhammet, bütün var oluşun gücünün ötesinde simgelerle izhar olan muhkem ayetlerle ve apaçık kanıtlarla geldiğinde, bütün insanlara bu yüksek ve geniş yolu, Tanrıdan getirdiği ilkelerle uyum içinde izlemelerini emretti. Onu kabul eden, Onun iç varlığında Tanrının belirtilerini tanıyan ve güzelliğinde Tanrının değişmez güzelliğini gören kimseden “kıyam”, “toplaniş”, “yaşam” ve “cennet” emri geçer; zira Tanrıya ve Onun güzelliğinin mazharına inananlar gaflet mezarında kıyam etti, yüreğin kutsal toprağında toplandı, iman ve ikan yaşamına canlandı ve ilahi huzurun cennetine kabul edildi. Hangi cennet bundan daha yüksek, hangi toplaniş bundan daha erkli ve hangi kıyam ediş bundan daha büyüktür? Gerçekten, her kim bu gizemlere öğür olur ise başka kimsenin kavrayamadığını kavrar.

- 58.** Şunu da bil ki Tanrının gününde ortaya çıkan cennet diğer bütün cennetleri aşar ve göğün gerçeklerini geçer. Kutlu ve yüce Tanrı, nebilği yarattıkları arasında Onun arkadaşı, seçilmiş ve hazinesi olan kimsede mühürlendiğinde, izzet melekutundan “Oysa Allahın resulü ve nebilerin hatemidir”³⁷ vahyolduğunda, bütün insanlara kıyamet gününde Onun huzuruna ereceklerine söz verdi. Burada O, gelecek zuhurun büyüklüğünü vurguladı; bu gerçekten de doğrunun gücüyle izhar oldu. Bir kesinlik vardır ki ne bundan daha büyük bir cennet ne de yüksek bir makam vardır; Kuran ayetlerini tefekkür etmelisin. Ne kutludur O kimse ki Onun güzelliğinin izhar olacağı günde Tanrının huzuruna erecek olduğunu bilir.
- 59.** Bu ulu konuyla ilgili vahyedilmiş bütün vahiyleri baştan sayacak olursam bu, okuyucuyu bezdirir ve Bizi amacımızdan saptırır. Aşağıdaki ayet bize bu nedenle yeterlidir; gözlerin onunla avunsun ve sen bunun içinde gömülü ve saklı olanlara erişesin: “Tanrı odur ki gökleri görebileceğiniz bir direk olmadan yükseltti. Sonra tahtına çıktı. Güneşi ve ayı iradesine boyun eğdirdi. Her biri kararlaştırılan amaca yolculuk etti. İşi düzenler, belirtileri açıklar ki Rabbinizle karşılaştığınızda kararlı bir imanınız olsun.”³⁸
- 60.** Ey arkadaşım, o halde bu ayette anılan “kararlı iman” sözü üzerinde uzun boylu düşün; göklerin ve yerin, tahtın, güneşin ve ayın, yaratılan her şeyin Onun kulları olduğunu, Onun gününde Onun hu-

İlahi Sırların Cevherleri

zurunda değışmez bir imana sahip olsunlar diye yaratıldığını söyler. Tanrının doğruluğuna ant olsun! Ey kardeşim, bu makamın büyüklüğünü düşün ve bu günlerde insanların durumuna bak; Tanrının yüzünden ve Onun güzelliğinden kaçıyorlar “Sanki yabancı eşekler ürkmüşler.”³⁹ Senin için vahyettiğimiz üzerinde tefekkür edersen kuşkusuz bu beyandaki amacımızı yakalarsın ve bu cennette sana bildirmeyi arzuladığımız şeyi keşfedersin. Bakarsın gözlerin onu görmekten memnun olur, kulakların okunanları işitmekle ferah bulur, gönlün onu tanımakla cebolur, yüreğin onu kavramakla aydınlanır ve ruhun oradan esen burculu esintilerle mutlu olur. Bakarsın ilahi feyiz doruğuna erişir ve üstün kutluluğun Rızvanında oturursun.

- 61.** Her kim Tanrının doğruluğunu reddeder, Ona sırtını döner ve ayaklanırsa, Ona inanmaz ve uymayan hareketlerde bulunursa, “şirk”, “küfür”, “ölüm” ve “ateş” içinde olanların hükmüne tabi tutulur. Hangi şirk, şeytan mazharlarına yönelmekten, nisyan âlimlerine ve asilere tabi olmaktan daha azametlidir? Hangi küfür, aziz, fazıl sahibi Tanrının dini yenilediği zamanda Ondan yüz çevirmekten daha keder vericidir? Hangi ölüm tükenmez yaşam kaynağından kaçmaktan daha sefildir? Hangi ateşin harareti, hesap gününde ilahi güzelliğe ve göksel azamete ırak olmaktan daha şiddetli olabilir?
- 62.** Bunlar Muhammet’in günlerinde yaşayan putperest Arapların Onu reddetmek ve Ona karşı yargıları di-

le getirmekte kullandıkları sözler ve beyanlardır. Şöyle dediler: “Muhammet’e iman eden kimseler, bizimle gece gündüz birlikte idiler; hangi ara öldüler de geri dirildiler?” Yanıt olarak vahyedileni dinle: “Eğer şaşacaksan, onların şu sözlerine şaşmak lazım, ‘Nasıl! Biz toprak ve kemik haline geldiğimiz zaman tekrar mı dirileceğiz?’ dediler.”⁴⁰ Başka bir yerde “Yine sen: Öldükten sonra dirileceksiniz dersin, inkâr edenler mutlaka ‘Bu, apaçık bir büyüden başka bir şey değildir’ derler.”⁴¹ Onunla işte böyle alay ettiler ve dalga geçtiler; çünkü “yaşam” ve “ölüm” terimlerini kitaplarında okudular, âlimlerinden işittiler ve onları maddesel yaşam ve fiziksel ölüm olarak anladılar; kendi beyhude imgeleyişleri, yanlış ve günahkâr zihinlerinin tasarladıklarını bulamayınca ayrılık bayraklarını, fesat sancaklarını yükselttiler ve savaş odu alevlendirdiler. Tanrı, erkiyle bu odu söndürdü. Bu günde de o müşriklerden ve sapkınlardan aynı şeyleri görmektesin.

63. Cezbenin tatlı kokularının ölümsüz kentten bana doğru estiği bu saatte, arzunun beni sarıışı Beni Irak ufkunun üzerindeki dünyaların tan yıldızının gün doğumunda nurların diyarından yakaladığı zaman ve Hicaz’ın tatlı ezgileri kulağıma ayrılığın gizemlerini getirdiği zaman, sana gizemli güvercinin uçmağın tam ortasında, kalbinde, yaşamın ve ölümün doğru anlamları hakkındaki ötüşlerinden, her ne kadar bu manaların açıklanması imkânsız olsa da, bir parça anlatmayı amaçladım. Ben, sana saklı levihler-

İlahi Sırların Cevherleri

de yazılı olanları açıklayacak olsam, dünyanın bütün kitapları ve sayfaları sığdıramaz, ruhlar bunların ağırlığını kaldıramaz. Bu gün ve çağa uygun olabilecek denli sana zikredeceğim ki yücelerdeki diyarın izzet barınağına kabul edilmeyi, ruhun ezgilerini bu ilahi ve gizemli kuştan dinlemeyi ve Tanrıdan özge her şeyden kesilmiş olanlardan ve bugün Rablerinin likasıyla müjdelenmiş olanlardan sayılmayı arzulayanlara kılavuz olarak hizmet edebilesin.

- 64.** Bil ki “yaşam”ın iki anlamı vardır. Birincisi insanın nesnel bedendeki görünüşüyle ilgilidir ve bu da sana ve diğerlerine öğlen güneşi gibi açıktır. Bu yaşam, Tanrının düzenlediği ve kaçınılmaz bir gerçek olan fiziksel ölüm ile son bulur. Bununla birlikte nebiler ve seçilmişlerin kitaplarında adı geçen yaşam ise bilgi yaşamıdır, yani kulun, tüm nurların kaynağı olan Onun bizzat giydirdiği nurların belirtilerini tanınması ve Tanrının huzuruna emrinin mazharları aracılığıyla erişmedeki imkanıdır. Bu, mahvolmayacak kutlu ve son bulmaz bir yaşamdır; her kim öylece canlanırsa asla ölmeyip Rabbi ve Yaratıcısı var oldukça var olacaktır.
- 65.** Özdeksel beden ile ilgili olan birinci yaşam Tanrı tarafından vahyedildiği gibi son bulacaktır: “Bütün ruhlar ölümü tadacaktır.”⁴² Ancak Tanrının bilgisinden doğan ikinci yaşamın önceden vahyedildiği gibi ölümü yoktur: “Ona hoş bir dirilik hayatı yaşatırız.”⁴³ Ve şehitlerle ilgili olan başka bir bölümde: “Onlar diridirler. Rablerinin katında rızıklanmakta-

dırlar.”⁴⁴ Ve hadislerden: “Mümin, iki dünyada diridir.”⁴⁵ Aynı sözlerin sayısız örnekleri Tanrının kitaplarında ve adaletinin mücessemlerinde bulunur. Özet olmak adına yukarıdaki alıntılarla yetindik.

- 66.** Ey kardeşim! Kendi arzularından vazgeç; yüzünü mevlana dön ve ilahları bozuk eğilimleri olan kimselerin ardından yürüme ki var oluşun kalbinde, adların ve niteliklerin eğitmeni olan kimsenin koruyucu gölgesinin altında barınak bulasın; çünkü bu günlerde Rablerinden yüz çevirenler, bu yeryüzü üzerinde yürüseler de öldüler, işitseler de sağdırlar ve görseler de kördürler. Hesap gününün Rabbi tarafından açıkça belirtildiği gibi: “Kalpleri var, onunla anlamazlar; gözleri var, onlarla görmezler.”⁴⁶ Tehlikeli kıyımın kenarında yürürler ve ateşten bir çukurun kenarına basarlar.⁴⁷ Bu coşan okyanusun hazine yüklü dalgalarından alacak nasipleri yoktur ve bu boş laflarla oynuyorlar.
- 67.** Bu bağlamda sana eskiden “yaşam” hakkında vahyolunanları anlatacağız ki belki seni nefsinden uzağa döndürür, bu alaca karanlık yerdeki dar zindanından seni kurtarır ve bu dünyanın karanlığında doğru yola kılavuzlananlardan olmana yardım eder.
- 68.** Şöyle der ve gerçekten de doğruyu söyler: “Ölü iken kendisini dirilttiğimiz ve kendisine insanlar arasında yürüyebileceği bir ışık verdiğimiz kimse, karanlık içinde kalıp ondan hiç çıkamayan kimse gibi olur mu?”⁴⁸ Bu ayet Hamza ve Ebu Cehil hakkında inmiştir, beriki iman ederken, öteki inkârcılıkta kal-

İlahi Sırların Cevherleri

mıştır. Bununla birlikte putperest önderlerin çoğu alay ettiler, dalga geçtiler ve yaygara kopardılar: “Hamza ne zaman öldü de şimdi dirildi?” dediler. Tanrının ayetlerini özenle gözden geçirirsen buna benzer bir çok durumun yazıldığını bulursun.

- 69.** Saf ve temiz yürekler bulunsaydı, Rabbimin bana öğrettiği bilgi okyanuslarından onların üzerine damlalar serperdim, böylece yerde nasıl yürüyorlarsa göklerde öyle uçarlardı ve karada nasıl gidiyorlarsa suyun üzerinde öyle koşarlardı; canlarını elleriyle taşıyarak Yaradanın yolunda yere sererlerdi. Yine de bu yüce gizemin açıklanmasına izin gelmedi. Gerçekten de bu gizem, mümin kullar bengilik ülkesinde en büyük makama erişme umuduyla kendi yaşamlarından vazgeçmesinler diye Onun güç hazinelerinde gömülmüş ve Onun erkinin mahfazalarında saklanmıştır. Zifiri karanlıkta yürüyenler buna ulaşamazlar.
- 70.** Ey kardeşim! Her gerektiğinde konumuzu yeniden belirttik ki Tanrının izniyle bu ayetlerde yazılan her şey sana açıklansın, nefsin karanlığına sapanlar, kibir ve gurur vadisinde yürüyenlerden bağımsız olabilesin ve bitmeyen yaşamın uçmağında devinlerden olasın.
- 71.** Söyle: Ey insanlar! Yaşam ağacı gerçekten de göksel cennetin ortasında ekildi ve her yöne yaşam vermektedir. Nasıl olur da göremez ve tanıyamazsınız? Gerçekten de O, bu emin ruhun, ilahi gizemlerin özlerinden sana açığa vurduğunu anlamana yar-

dım eder. Kutsallık Güvercini ölümsüzlük göğünde kuğuruyor ve üstüne, seni insanların imalarında saklanmış kuşku mızraklarından koruyacak çelikten yeni bir giysi geçirmeni sana tembihliyor: “Bir kimse sudan ve ruhtan doğmadıkça, Tanrının melektuna giremez. Etten doğan ettir, ruhtan doğan ruhtur. Sana, yeniden doğmalısınız, dediğime şaşma.”⁴⁹

- 72.** O halde ilahi ağaca uç ve onun meyvelerinden payını al. Oradan düşenleri topla ve onu inançlı bir biçimde koru. Nebilerden birinin insanların ruhlarında kendisinden sonra gelecek olanın müjdesinden, örtülü işaretlerin ve saklı simgelerin arasından ima ettikleri üzerinde tefekkür et ki onların sözlerinin anlayışlı yürek bahşedilenlerin dışındakilere anlaşılmasız olduğundan emin olasın. Şöyle der: “Onun gözleri ateş parçası gibidir.” ve “ayakları tunç gibidir.” ve “ağzından iki yalımlı kılıç çıkar.”⁵⁰ Bu sözlerin görünürdeki anlamları nasıl yorumlanabilir? Bu belirtilerle ortaya çıkan, insan olmasa gerek. Hangi ruh ondan arkadaşlık bekleyebilir? Hatta o bir kentte ortaya çıkarsa, komşu kentin sakinleri bile ondan kaçır ve hiçbir ruh ona yaklaşmayı göze alamaz! Bu demeçler üzerinde tefekkür edersen beyanın en yüksek tepelerine ve bilgeliğin özetine dikkat ederken onları eşsiz belagat ve berraklıkta bulursun. Görünen o ki belagat güneşleri onlardan göründü ve berraklık yıldızları onlardan doğdu ve göz alıcı bir biçimde parladı.

İlahi Sırların Cevherleri

73. Öyleyse geçmiş zamanların akılsızlarına ve bugün böyle bir varlığın baş göstermesini bekleyenlere bak! Daha önce belirtilen biçimde ortaya çıkmazsa ona bağlılık ilan etmeyecekler. Böyle bir varlık asla ortaya çıkmayacağından ötürü onlar da asla inanmayacaklar. Sapkın ve günahkâr ruhların anlayışları işte ancak bu kadardır! Aşikârın en aşikârını, açığın en açığını anlayamayanlar nasıl olur da ilahi ilkelerin çapraşık gerçeklerini ve tükenmez bilgeliğin gizemlerinin özlerini anlarlar.
74. Şimdi ben bu beyanın doğru anlamını özetlemeliyim ki sen onun gizemlerini keşfedesin ve idrak edenlerden olasın. Sana söyleyeceklerimizi gözden geçir ve insafla yargıla; bakarsın Tanrının gözünde bu konularda insafılardan sayılırsın.
75. Şunu da bil ki celal ülkelerinde bunları eyiten kişinin amacı, sonra hata ehlinin anlayışlarını ortadan kaldırmak için yaşmakla örtülmüş ve muammalı anlatımla gelecek kimsenin niteliklerini tarif etmektir. Şimdi O: “Onun gözleri ateş parçası gibidir” derken tüm perdeleri ve örtüleri yakan, sebeplere dayanan dünyanın bengi gizemlerini bilen, tamunun kiriyle bar bağlamış yüzleri cennetin ışığıyla parlayanlardan⁵¹ ayırt eden vaat edilen kimsenin sağgörüsünün keskinliğinden başka bir şey ima etmedi. Onun gözleri Tanrının parlak ateşinden yapılmış olmasaydı nasıl tüm perdeleri yakıp insanların sahip olduklarını kül edebilirdi? İsimler ceberutunda ve yaradılış âleminde Tanrının belirtilerini nasıl görürdü? Nasıl

her şeyi Tanrının en görücü gözüyle görürdü? İşte biz Ona böyle bir nüfuz edici görü verdik. Keşke Tanrının ayetlerine inansaydınız! Gerçekten de hangi od, Onun gözlerinin Sina'sında parlayan ve dünya insanların perdelendiği her şeyi tüketen oddan daha hararetli olabilir? Tanrı hepimizin Ona döneceği günde çağırıcı haykırana dek başlangıç ve sonun gizemleriyle ilgili kesin levihlerinde vahyedilenden daha üstün kalacaktır.

76. “Tunç benzeri ayaklar” sözüyle Tanrının Ona “Sana emredildiği gibi sarsılmaz ol”⁵² çağrısını duymaktaki bağlılığı anlatılmak istenmiştir. O, Tanrı emrinde öyle azimle devam etmeli ve Onun erkinin yolunda sağlamlık ortaya koymalıdır ki yerin ve göğün tüm güçleri Onu reddetse dahi ne emrini duyurmakta tereddüt etsin ne de Onun yasalarının duyurusundaki buyruğundan kaçsın. Tersine en yüksek dağlar ve dikmenler gibi dimdik durur. Tanrıya itaatinde kılmıdamaz, Onun emrini açığa çıkarmakta ve Sözüünü ilan etmekte sarsılmaz kalır. Ne bir engel Onu engellebilir ne bir inatçının kınayışı Onu caydırabilir ne de kâfirlerin yadsıyışı Ona kararsızlık gösterebilir. Tanık olduğu bütün kin, ret, haksızlık ve inamayışlar Onun Tanrıya olan sevgisini güçlendirmekten, yüreğinin arzusunu artırmaktan, ruhunun coşkusunu yükseltmekten ve göğsünü heyecanlı tapmayla doldurmaktan başka bir şeye hizmet etmez. Bu dünyada hiç daha sağlam tunç, daha keskin bir bıçak veya daha boyun eğmez bir dağ gördün mü?

İlahi Sırların Cevherleri

Senin de bildiğin gibi O gerçekten de bütün dünya sakinleriyle, insanların işlemeye alışmış oldukları şeylere karşın kimseden korkmadan, yüzleşmek için ayaklarının üzerinde durur. Onu yerleştiren ve görevlendiren Tanrıya övgüler olsun! Tanrı her istediğini yapmaya gücü yetendir. O, doğrusu, müheymindir, kayyumdur

77. Ve ayrıca der ki: “Ağzından iki yalımlı kılıç çıkar.” Bil ki kılıç bölen ve parçalara ayıran bir araçtır; inananı kâfirden, seveni sevgiliden ayıran nebilerin ve seçilmişlerin ağzından çıkar; bu terim böyle kullanılmıştır ve bu bölme ve ayırmadan başka bir şey kastedilmemiştir. İmdi, ilk nokta ve ezeliyet güneşi olan kimse, Tanrının izniyle bütün yaratılışı devşirmeyi, nefis mezarlarından onları kaldırmayı ve birini diğerinden ayırmayı arzu ederse Ondan yalnız bir ayet söyley ve bu ayet doğruyu yanlıştan bugünden kıyamet gününe dek ayırır. Hangi kılıç bu göksel kılıçtan daha keskindir, hangi bıçak bu bozulmaz çelikten daha tesirlidir ki tüm bağları parçalasın ve bu suretle inananı karşı gelenden, babayı oğuldan, erkek kardeşi kız kardeşten ve seveni sevgiliden ayırsın?⁵³ Ona vahyolunana inanan, gerçek inanandır; yüz çeviren kâfirdir ve aralarında öyle değiştirilemez bir ayırım meydana gelir ki bu dünyada ilgi ve alakalarını keseceklerdir. Dahası, oğul inanır da baba inkâr ederse bu durum baba oğul arasında da böyledir; onlar da ayrılırlar ve sonsuza dek birbiriyle ayrı kalacaklardır. Hatta sen babanın oğlunu, oğlun

babasını nasıl öldürdüğüne tanıksın. Sana açıkladığımız ve anlattığımız şeyleri aynı ışık altında göz önünde bulundur.

- 78.** Her şeye kavrayış gözüyle bakarsan bu ilahi kılıcın kuşakları nasıl parçalara ayırdığını gerçekten de görürsün. Keşke anlayabilseydin! Bütün bunlar yargı ve ayrılış gününde izhar edilen ayrılış sözünün yetkisiyledir; insanlar Rablerinin günlerinde özen gösterydiler. Hayır, sen görüşünü bileyip yüreğini arıtabilseydin, her gün ve her çağda kâfirleri öldüren ve inançsızlara karşı savaş veren bu maddesel kılıcın bu ilahi kılıçtan çıktığını görürdün. Öyleyse, gözlerini aç ki Bizim sana vahyettiklerimizi göresin ve başkalarının erişemediklerine erişesin. Biz gerçekten de şöyle haykırırız: “Hesap gününün Rabbi olan Tanrıya hamt olsun!”⁵⁴
- 79.** Evet, bu insanlar doğru bilgiyi kaynağından ve bulağından, Tanrının izniyle saf ve temiz gönüllerden akan ferahlık okyanusundan ve ıgıl ıgıl akan suların elde etmeyi beceremedikleri gibi, onlar Tanrının o sözler ve işaretlerdeki kastından perdelenmiş ve kendi nefis zindanlarında tutsak kalmışlardır.
- 80.** Tanrıya, fazlıyla bizim üzerimize verdikleri için şükrederiz. Bize Onun dininde emin olmamızı sağlayan Odur; bu din ki yerin ve göğün birleşmiş güçlerinin direnmeye gücü yetmez. Sonraki dirilişte Tanrının izhar edeceği kimseye şahadet etmemiz ve zuhur edişinden önce iman edenlerden olmamız için zuhurunun gününde Onu tanımamızı sağlayan Odur

İlahi Sırların Cevherleri

ki nimeti Onun yanından üzerimize ve bütün âlemlere tam olsun.

- 81.** Lakin ey Kardeşim, Tanrıyla ve Onun bilgisinin mazharlarıyla ilişki içerisinde olduğunu iddia edip de bozulmuş eğilimlerini takip edenler, komşularının servetini tüketenler, kendilerini şaraba verenler, öldürenler, dolandıranlar, birbirlerine iftira edenler, Tanrıya iftira atanlar ve yanlış konuşmayı huy edenler hakkındaki şikayetimi işit. Suçlu kimseler, Tanrı karşısında utanmadan bütün bu amellerle Bizi isnat ediyorlar. Tanrının onlara emrettiklerini bir yana bırakıp Onun yasakladığını yapıyorlar; oysa doğruluk insanlarına yaraşan, alçakgönüllülük belirtilerinin yüzlerinde parlaması, kutsallık ışıklarının çehrelerinden yayılması, dünyada sanki Tanrının huzurundaymış gibi yürümek ve kendilerini edimleriyle dünya sakinlerinden ayırmaktır. Durumları öyle olmalıdır ki gözleri Onun erkinin delillerini görmeli, dilleri ve yürekleri Onun adını anmalı, ayakları Onun yakınlık toprağına basmalı ve elleri Onun ilkelerini sadıkça tutmalıdır. Dahası, saf altın ve değerli gümüş madenlerinin vadisinden de geçseler onları tümüyle ilgilenmeye değmez olarak görmelidirler.
- 82.** Oysa bu insanlar bütün bunlardan yüz çevirdiler ve buna karşılık kendi bozulmuş eğilimleriyle uyuşan düşkünlüklerini koydular. Böylece onlar kibir ve gurur koyağında gezinip dururlar. İşbu anda tanıklık ederim ki Tanrı onları tümüyle terk etmiştir; Biz de öyle. Tanrıya yalvarınız ki bizi ne bu ne de öteki

yaşamda onlarla görüşürsün. O, gerçekten de beni doğruudur. Ondan özge Tanrı yoktur ve Onun erki her şeyin üstesinden gelir.

- 83.** Öyleyse ey kardeşim, bu sözlerin okyanuslarında akmasını sağladığımız yaşam sularından iç. Derler ki kibriya denizleri onların içinde kabarıyor ve ilahi erdem cevherleri onların içinde ve üzerlerinde parlıyor. Kendini bu dipsiz koyu kızıl denizden alıko-yandan arıt ve “Tanrının adıyla ve inayetiyle” haykırışına daldır. Kimsenin korkusu seni ürkütmesin. Tanrın olan Rabbe güven; çünkü O, kendisine güvenen herkese yeterlidir. O, gerçekten, seni korur; Ona güvenle yaslan.
- 84.** Ayrıca bu en kutsal ve göz alıcı kentte yolcu-yu bütün insanların önünde zelil ve her şeyin önünde alçakgönüllü bulacağını da bil. Orada, Tanrıyı idrak etmekten başka bir şey görmez. Tanrının yaratılış Sina’sını kuşatan zuhurunun ışığında Onun parlak nurlarını görür. Bu makamda yolcu herhangi bir toplantıda başköşe istememeli veya övünme ve kendisini yüceltme arzusuyla başkalarının önünde yürümemelidir. Bunun yerine, kendisini bütün zamanlarda Rabbinin huzurundaymış gibi görmelidir. Ne kendisi için dilemediğini başkası için dilemeli, ne başkaları söylediğinde yüzleşemeyeceği şeyler söylemeli ne de kendisi için arzu etmediğini başkası için arzu etmeli. Ona, bu dünya üzerinde Onun yeni yaratılış kağanlığında yolundan şaşmaz adımlarla yürümek yakışır.

İlahi Sırların Cevherleri

- 85.** Ancak bil ki arayıcı, yolculuğunun başlangıcında daha önce de söz edildiği gibi değişim ve dönüşüme tanıklık eder. Bu, kuşkusuz doğrudur; o günlerle ilgili vahyedildiği gibi: “Yer başka bir yerle değiştirildiği gün.”⁵⁵ Bu günler gerçekten de hiçbir ölümlü gözün asla görmediği günlerdir. Ona kavuşana ve onun kadrini bilene ne mutlu. “Ant olsun biz Musa’yı alametlerimizle gönderdik ve ona dedik: ‘Kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkar, onlara Allahın günlerini hatırlat.’”⁵⁶ Bunlar gerçekten de Tanrının günleridir, bunu bilebilseydiniz.
- 86.** Bu makamda tüm değişen ve çeşitlenen gerçeklikler senin önünde açığa çıkıyor. Her kim bu doğruyu yalanlarsa gerçekten de Tanrı emrinden yüz çevirmiş, Onun hükmüne karşı ayaklanmış ve Onun egemenliğini yadsımış olur. Gerçekten de dünyada yaşayan ve kımıldanan herkesi dönüştürmek, yeri başka bir yere değiştiren Tanrının yetkisindedir. Karanlığı ışığa, ışığı karanlığa, cehaleti bilgiye, hatayı kılavuzluğa, ölümü yaşama ve yaşamı ölüme değiştirdiğine şaşma. Dönüşüm hükmünün etki etmeye başladığı makam budur. Öyleyse düşün, bu yola basanlardan olursan bu zelil olan kimseden her sorduğun sana açık olur ve bu kılavuzluğun otağında kalırsın. O dilediğini yapar ve istediği gibi hükmeder. Bütün insanlar tüm edimlerinden ötürü sorgulanacak olmasına karşın O, eylemlerinden ötürü sorgulanmamalıdır.⁵⁷
- 87.** Ey Kardeşim! Bu yolculuğun başı olarak işaretlenen rütbede, çeşitli makamlar ve farklı belirtiler görür-

sün, tıpkı Arayış Kentine dair anıldığı gibi. Her şey kendi mevki ve makamında doğrudur. Bu makamda, bu yaratılan her şeyi kendi konumunda görmek sana düşer; onun doğru rütbesini ne alçaltmalı ne yüceltmeli. Örneğin, lahotu nasuta* indirgeyecek olursan bu salt küfür olur ve bunun tersi de bunun gibi küfür olur. Lahutu ve nasutu kendi makamlarında tanımlarsan bu kuşkusuz doğru olur. Başka bir deyişle, ilahi teklik ülkesinde herhangi bir dönüşüme tanıklık edersen bütün yaratılıştaki tasarlanmış bundan daha büyük bir günah olamaz; ancak dönüşümü onun kendi konumunda göz önünde tutarsan ve gereğince anlarsan, sana hiçbir zarar gelmez.

- 88.** Rabbime ant olsun! Bizim beyanların gizemlerinden ve öne serilenlerin seviyelerinden sana tüm vahyettiklerimize karşın sanırım Tanrının saklı bilgi okyanusunun ve Onun anlaşılmaz bilgeliğinin özünün bir harfini bile söylemedim. Tanrı isterse belirlenen zaman geldiğinde Tanrının iradesiyle bitireceğiz. O, gerçekten her şeyi kendi konumlarında anar ve biz, hakikaten, Onu överiz.
- 89.** Ayrıca şunu da bil ki ceberut göklerinde uçan kuş, ne kutsallık lahutunda uçabilir, ne Tanrının orada yarattığı meyveleri tadabilir, ne de ortasında akıttığı ırmaklardan içebilir. Ondandır yalnızca bir damla dahi içecek olursa derhal mahvolur. Bize bağlılık taslayıp

* İnsanlık âlemi; lahotun zıddı (Ç.N.)

İlahi Sırların Cevherleri

da üstüne böyle edimleri yerine getirenlere, böyle sözler söyleyenlere, böyle iddialarda bulunanlara gelince; buna bugünlerde sen de tanıklık edersin. Görünen o ki onlar, kendi perdelerinde ölü olarak yatarlar.

- 90.** Bunun gibi, her makam, belirti ve işareti kavra ki her şeyi kendi konumunda algılayasın ve her konuyu onların uygun ışığında göz önünde bulundururasın. Bu makamda, İlahi Birlik Kentinde, ilahi kılavuzluk gemisine girenler ve ilahi teklik yükseltelerinde yolculuk etmişler bulunur. Sen, onların yüzlerinde güzellik ışıklarını ve insan heykellerinde izzet gizemlerini görmelisin. Onların sözlerinin mis kokuları algılamalı, yollarında ve yaptıklarında Onun egemenliğinin belirtilerini görmelisin. Sen, kendilerini doğru kılavuzlanmış sanıp da billur derelerden içmekte, kutsallık kentine yarmakta başarısız olan ve kendi bencil arzularını takip eden ve ülkelerde karışıklık yayanların edimleriyle perdelenme. Gerçekten de onlar için şöyle söylendi: “Bunlar, her gürültücü dolandırıcıyı izleyen ve değişen her yel ile eğilen aşağılık ve akılsızlardır.”⁵⁸ Bu yolculuğun, bu makamın, bu vatanın safhaları açıktır ve sana izhar edilmiştir, daha fazla açıklamayı gerektirmemektedir.

- 91.** Sonra şunu da bil ki gerçeğin tan yıldızı, ilk noktanın, eski zamanların lakaplarından kendisine atfetmiş olduğu ile ilgili duyup tanık olduğun yalnızca yaratılış âleminin düzeninden ve insanların zayıflıklarından dolayıdır; oysa bütün adlar ve nitelikler

Onun özünün çevresinde döner, Onun kutsal yerinin eşliğini çevreler. O, tüm adları öğreten, tüm nitelikleri açığa çıkararak, tüm varlıklara yaşam veren, ilahi ayetleri ilan eden ve göksel belirtileri sıralayanıdır. Hatta iç gözünle bakarsan, Onun dışında her şeyi tamamen hiçlikte kaybolur ve Onun kutsal huzurunda unutulmuş bulacaksın. “Tanrı yalnızdı ve Ondan önce bir şey yoktu; şimdi gene daha önce olduğu gibidir.” Ulu ve aziz Tanrının yalnız olduğu ve Ondan özgesinin olmadığı ispat edildiğine göre, değişim ve dönüşüm hükmü nasıl gerçekleşebilirdi? Sana ifşa ettiğimiz üzerinde tefekkür edersen, kılavuzluğun tan yıldızı bu son bulmaz tando senin üzerinde parlar ve sen orada müminlerden sayılırsın.

92. Ayrıca bil ki bu yolculuklar ile ilgili söz ettiğimiz her şey adiller arasından seçilmiş kimseler içindir. Manevi burağı mahmuzlarsan ve göğün çayırlarını katedersen, bütün bu yolculukları tamamla ve her gizemi göz kırpmasından daha kısa sürede keşfedersin.
93. Ey kardeşim! Ancak sen bu meydanın süvarisiysen iken topraklarında ilga ki ruhun bugünde şirkin köleliğinden kurtulsun ve bu bahçeden esen tatlı kokularından algılayasın. Gerçekten de bu kentin burcusunu taşıyan hoş kokulu esintiler tüm bölgelerde esmekte. Ondaki hissene yitirme ve gafil olma. Ne güzel söylenmiş:
94. *Ne zaman ki doğuda Onun burculu nefesi yayılır,
Batıdaki nezleliler dahi bu kokuları alır.*⁵⁹

İlahi Sırların Cevherleri

- 95.** Bu ilahi yolculuk ve gizemli yükselişten sonra yolcu Şaşkınlık Bahçesine girer. Bu makamın gerçeğini sana ifşa edecek olsaydım bu müşriklerin ellerinde kalmış, hayrete düşmüş ve bu dipsiz okyanusta şaşkınlık içinde kaybolan bu kulun kötü durumuna feriyat edip ağlardın. Onlar beni öldürmek için her gün dolaplar çeviriyorlar ve Beni diğer topraklardan sürdükleri gibi bu topraktan da sürmek için fırsat kolluyorlar. Yine de bu kul onların önünde hazır duruyor, Tanrının Bizim için buyurduğu ve emrettiği her ne ise bekliyor. Günahkârlar ve kötü niyetli kimse-ler tarafından verilmiş imtihan ve dert ile kuşatılmış, bu saatte çok sayıda keder ve belalar ile çevrelenmiş olsam da hiçbir ruhtan korkum yok. “Nuh tufanı döktüğüm göz yaşlarının ölçüsü, İbrahim’in ateşi yüreğimdaki taşkınlıktır; Yakup’un kederi üzüntü- mün bir yansıması ve Eyüp’ün çektiği çektiğimin bir kısmıdır.”⁶⁰
- 96.** Sana başıma gelen zorlukları sayacak olursam öyle kederlenirsin ki her şeyi anmaktan vazgeçersin, kendini ve Rabbin dünyada yarattığı her şeyi unu- tursun. Bu bizim dileğimiz olmadığından, ilahi em- rin zuhurunu Bahanın gönlünde sakladım ve yaratılış ülkesinde devinenlerin gözlerinden perdeledim ki Tanrı bunun gizini izhar edene dek görünmeye- nin çadırında gizli kalsın. “Gökte veya yerdeki hiç- bir şey onun bilgisinden kaçamaz ve O, gerçekten her şeyi algılar.”⁶¹

97. Konumuzdan uzaklaştığımız için bu işaretleri bir yana bırakalım ve bu kent hakkında tartışmamıza geri dönelim. Gerçekten de her kim oraya girse korunur ve her kim ondan yüz çevirirse elbette mahv olur.
98. Ey bu levihlerde anılan kimse! Bil ki bu yolculuğa girişen kimse Tanrının gücünün belirtilerine ve Onun eserlerinin harikulade delillerine hayret eder. Melei Âlâ'daki ölümsüzlük özünün tasdik ettiği gibi şaşkınlık onu her yönden yakalar. "Rabbim, Sana olan hayranlığımı artır!"⁶² Ne güzel denmiş:
99. *Sevgini sebebim yapana değin,
Hayretin ne olduğunu bilmedim.
Olmasaydım Sana hayran,
İşte o zaman hayret ederdim.*⁶³
100. Bu vadide yolcular son yurtlarına varmadan yoldan sapar ve mahvolurlar. Aman Tanrım! Çok büyüktür bu vadi; yaratılış ceberutunda bu kent öyle geniştir ki ne sonu ne başı varmış gibi görünür. Yolculuğunu orada tamamlayana ve Tanrının desteği ile bu göksel kentin kutlu toprağını katedene ne mutlu; bu kent ki Tanrının en sadıkları ve kalbi temiz olanlar hayret ve korkuyla etkilenirler. Biz de deriz ki: "Âlemlerin Rabbine hamt olsun."
101. Sonra kul daha yüce yükseltilere ağar ise, bu ölümlü toprak dünyasını terk eder ve cennet meskenine yükseliş arar ise bu kentten geçip Kesin Hiçlik Kentine geçer; yani kendinde ölür ve Tanrıda yaşar. Bu

İlahi Sırların Cevherleri

makamda, bu en yüce vatanda, bu en büyük yok olma yolculuğunda yolcu, canını, ruhunu, bedenini ve varlığını unuttur, kendisini hiçlik denizine batırır ve bu dünyada anmaya değmez biri olarak yaşar. Kimse onun varlığının izini bulamaz; zira o, görünen diyardan kaybolmuş ve yol olma makamlarına erişmiştir.

- 102.** Bu kentin gizemlerini sayacak olsaydık, insanların yüreklerinin hükümdarlıkları bu erkli makama ulaşma özleminin şiddetiyle helak olurdu. Bu, sevgilinin parlak ihtişamının samimi âşıklara izhar olduğu ve dostun parlak ışıklarının Ona adanmış katı gönüllülere saçıldığı makamdır.
- 103.** Gerçek âşık nasıl olur da maşukun parlak ihtişamı izhar olduğunda var olmayı sürdürebilir? Nasıl olur da gölge, güneş parladığında kalabilir? Sevgilinin yanında sevenin varlığından söz edilebilir mi? Hayır, ruhumu elinde tutana yemin olsun! Bu makamda yaratıcısının önünde arayıcının tam teslimi ve tamamen silinmesi öyle olur ki doğuyu ve batıyı arasa, karayı, denizi, dağı ve düzlüğü gezse kendisinin veya başka bir ruhun izini bulamaz.
- 104.** Suphandır Tanrı! Zulüm Nemrutunun korkusundan dolayı ve adalet İbrahimini korumak amacıyla, nefis ve arzuyu terk ettiğin takdirde, başka her şeyden vazgeçmeni ve bu kente yakın gelmeni sağlayacak olanı sana izhar ederdim. Tanrı emrini ilan ettiği zamana dek sabret; O, gerçekten, sabırla tahammül edenleri ölçünün ötesinde ödüllendirir.⁶⁴ Saklı an-

lamların giysisinden, ruhun tatlı kokularını solu ve söyle: “Ey hiçlik okyanusuna dalmış olan sizler! Ölümsüzlük Kentinin yükseklerine çıkmak istiyorsanız, o kente girmek için yelin!” ve Biz haykırınız: “Gerçekten biz Tanrıdan geldik ve Ona döneceğiz.”⁶⁵

- 105.** Arayıcı bu büyük ve ulu makamdan, bu en yüce ve nurlu düzlemden Ölümsüzlük Kentine girer, orada sonsuza dek kalır. Bu makamda kendisini bağımsızlık tahtında ve yüceltme koltuğunda kurulmuş görür. Sonra “Tanrı bol nimetiyle onların her birini zengin eder”⁶⁶ günü ile ilgili eskiden vahyedilen şeylerin anlamlarını kavrar. Bu makama erişene ve bu kızıl sütunun önünde kar beyaz kâseden içerek sarhoş olana ne mutlu.
- 106.** Bu yolculukta kendisini ölümsüzlük okyanusuna batırmış, yüreğini Onun özgesinden arıtmış ve son bulmayan hayatın en yüksek tepesine erişmiş olan arayıcı, kendisi veya başka biri için yok oluş görmecektir. O, ölümsüzlük kâsesinden içer, onun top-rağına basar, onun göklerinde uçar, onun mücessemleleriyle arkadaşlık eder, bengilik ağacının çürümez meyvelerinden payını alır ve sonsuza dek, ölümsüzlüğün en yüksek doruklarında son bulmaz ülkenin oturanları arasından sayılır.
- 107.** Bu kentte var olan her şey gerçekten de kalacak ve asla mahvolmayacaktır. Tanrının izniyle bu yüce ve ulu bahçeye girersen onun güneşini asla batmaz, asla tutulmaz öğlen güneşinin azametinde görürsün.

İlahi Sırların Cevherleri

Aynı şey onun ayı, gökkubbesi, yıldızları, ağaçları, okyanusları ve ona ait olan ya da onda var olanlar için de geçerlidir. Kendisinden özgesi bulunmayan Tanrıya ant olsun! Eşi görülmemiş niteliklerini bugünden sonu olmayan sona dek onun harikulade niteliklerini sayacak olursam, yüreğimin bu kutsal ve son bulmaz kente beslediği aşk asla tükenmez. Zaman kısa, soruşturan kişi sabırsız ve aziz, kayyum Tanrının izni dışında bu sırlar serbestçe belirmediğinden ötürü sözümü bitirmeliyim.

- 108.** İnançlı kimse sonraki diriliş gününde, Tanrının zahir edeceği kimseyi bu kentle birlikte yüce ve seçilmiş meleklerle, görünmez in göğünden indiğini görür. İmdi, Onun mülakatına erenin ve Onun yüzünü gören kimsenin kutluluğu ne büyüktür. Biz hepimiz gerçekten bu umudu besler ve haykırırız: “Ona şükürler olsun; O gerçekten bengi doğrudur ve hepimiz ona döneceğiz.”
- 109.** Ayrıca bil ki bu makamlara erişip bu yolculuklara girişen kimse kibir ve gurura yem olursa, tam o anda hiçe dönüverir ve ayırdına varmadan ilk adıma geri döner. Gerçekten, bu yolculuklarda Onu arayıp niyaz edenler, Tanrıya ve ayetlerine inananlara alçakgönülle itaat etmeleriyle kendilerini belli ederler; onlar Ona ve Onun güzelliğinin mazharlarına yakın gelenlerin önünde zelildirler ve Tanrı emrinin ve Onun haşmetinin yüksek doruklarında sağlamca kurulmuş olanlara alçakgönülle boyun eğler.

- 110.** Onlar Tanrıyı araştırmanın ve Ona erişmelerinin en son amacına ulaşırsa, kendi gönüllerinde yükselmiş yere ulaşırlar. Nasıl olur da onlar kendilerine mukadder kılınmamış makamlara yükselmeyi umarlar? Hayır, her ne kadar ezelden ebede yolculuk ediyorlarsa da asla Ona ve var oluşun kalbi ve tüm yaratılışın eksenini olan, sağ elinde kibriya denizlerinin aktığı, sol elinde erk ırmaklarının taşıdığı ve kimsenin avlusuna erişmeyi umamayacağı kişiye asla erişemeyeceklerdir, nerede kaldı Onun meskenine! Zira O, ateş gemisinde oturur, ateş denizi üzerinde ateş küresinde koşar ve ateş göğünde devinir. Karşıt öğelerden yaratılmış olan, bu ateşin içine nasıl girebilir veya nasıl yaklaşabilir? Yaklaşacak olursa yanıp kavrulur.
- 111.** Ayrıca bil ki yerin ve göğün sakinlerini bu kudretli eksene bağlayan yardım ipi koparsa, hepsi elbet mahvolur. Suphanallah! Nasıl olur da zelil toprak, Rablerin Rabbi olan kimseye erişebilir? Tanrı, onların yüreklerinde tasarladıklarından üstündür ve Onu nitelendirdiklerinin ötesinde çok daha azametlidir.
- 112.** Evet, kendisine mukadder kılınan makama ulaşan arayıcı sınır tanımaz. Gönlünde aşk odu öyle alevlenir ki bu od onun avucundaki kısıtlama dizginlerini ele geçirir. Her an Rabbine olan sevgisi artar ve onu yaratıcısına yakınlaştırır, öyle ki Rabbi yakınlığın doğusunda ve kendisi uzaklığın batısında oturuyor olsa, yerin ve göğün kapsadığı tüm yakutlar onda olsa, tümünden vazgeçer ve maksudun diyarına hızla

İlahi Sırların Cevherleri

koşar; ama onu başka şekilde bulursan, bil ki elbette böyle bir kimse sahtekârdır. Biz gerçekten Tanrının sonraki dirilişte izhar edeceği kimseye aidiz ve Onun sayesinde dirileceğiz.

- 113.** Bu günlerde ne Tanrı emrinin yüzünü saklayan perdeleri kaldırdığımız ne de tanımlanmasını yasakladığımız bu makamların meyvelerini insanlara açık ettiğimiz için sen onları gafletle sarhoş görürsünüz. Aksi halde, bu makamın azameti insanlara iğne deliğinden daha ufak ölçüde vahyedilecek olursa onların ilahi rahmet eşliğinin önünde toplandığına ve ilahi izzet ülkesinde yakınlığın avlusuna doğru yeldiklerine tanıklık edersin. Biz bunu, daha önce de söylediğimiz gibi, sakladık ki inananlar yadsıyanlardan ayrılsın ve Tanrıya dönenler ayırt edilsin. Gerçekten ilan ederim: “Müheymin ve kayyum olan Tanrıdan özge ne güç ne de kuvvet vardır.”
- 114.** Yolcu bu makamda adı ve tanımı olmayan, ne bir ses ne bir anışın duyulduğu bir kente yükselir. Orada bu kent kendiliğinden bengilik koltuğunun çevresinde dönerken bengilik denizi akar. Orada görünmeyen güneşi, görünmeyen ufkundan şaşaalı bir biçimde parlar; bir güneş ki ışığından payını alan ve görünmeyen okyanusundan doğan ve batan kendi gökleri ve ayları vardır. Yaratanı ve başlatanı olan Tanrı ve Onun mazharları dışında kimseye tanıtılmamıştır; bundan dolayı, orada emredilenden bir çiy damlası bile veremem.

- 115.** Üstelik bil ki bu sözleri açığa vurmaya üstlendiğimizde ve bazılarını kaleme almaktaki amacımız, daha önceden nebilerinin sözleri ve resullerin deyişlerinden söz ettiklerimizi kutlu ve Tanrı lütfunun tatlı vurgusuyla seni aydınlatmaktı. Zaman azalıyor ve senin huzurundan gelen gezgin geri dönmek için acele ve heves ediyordu. İmdi söylevimizi bu rütbelerin yakışık alır ve uygun bir tavırla tanımlanmasını henüz bitirmeden kısa tutuyor ve bu kadarıyla yetiniyoruz. Gerçekten, Biz daha büyük kentlerin ve kudretli yolculukların tanımını atladık. Ulak öyle aceleliydi ki ulu olan teslim ve rıza yolculuklarından söz etmekten bile vazgeçtik.
- 116.** Bu özet demeçlerin üzerinde tefekkür edersen, elbette her bilgiye ulaşırısın, tüm öğrenmenin amacına erişirsin ve “Bu sözler görünen ve görünmeyen tüm yaratılışa yeterlidir!” diye haykırırsın.
- 117.** Hatta ruhunda aşk odu yanarsa, şöyle sorarsın: “Daha fazlası var mı?”⁶⁷ Biz deriz ki “Âlemlerin Rabbine hamt olsun!”

Dipnotlar

- ¹ Şevki Efendi, Bahai Dinin Birinci Yüzyılı (1995) s.113.
- ² Bahauallah, İkan Kitabı (1996) s.20.
- ³ Krş. Mülk Suresi 3.
- ⁴ Krş. Nur Suresi 35.
- ⁵ Matta 24:19.
- ⁶ Krş. Matta 24:29-31.
- ⁷ Markos 13:19.
- ⁸ Krş. Luka 21:25-28.
- ⁹ Yuhanna 15:26-27.
- ¹⁰ Yuhanna 14:26
- ¹¹ Yuhanna 16:5-6.
- ¹² Yuhanna 16:7.
- ¹³ Yuhanna 16:13.
- ¹⁴ Şii İslamın İmamları.
- ¹⁵ Hz. İsa.
- ¹⁶ Krş. Matta 24:35; Markos 13:31; Luka 21:33
- ¹⁷ Vaat Edilen geldiğinde Deccal'in, O'nunla mücadele edip büyük bir yenilgiye uğrayacağına inanılır.
- ¹⁸ Vaat Edilen'in belirlediğinde Mekke ve Şam arasında isyan bayrağını çekeceğine inanılan kimse.
- ¹⁹ Kuran 16:43.
- ²⁰ Hz.Musa döneminde Firavunun sarayında bir büyücü.
- ²¹ Kuran 83:6, 2:89.

22 Şii İslam imamları

23 Kuran 29:2

24 Kuran 2:156

25 Kuran 29:69

26 Kuran 2:282

27 Hadis.

28 Hadis.

29 Kuran 30:30.

30 Kuran 48:23

31 Kuran 67:3.

32 Kuran 17:110.

33 Kuran 57:3.

34 Hasan el-Askerî'nin oğlu onikinci İmam Muhammet el-Mehdî.

35 Şii söylencelerine göre Cabulka ve Cabulsa ikiz şehirleri, Saklı İmam'ın (Vaat Edilen) Diriliş Gününde görüneceği ikametidir.

36 Hz. Muhammet

37 Kuran 33:40.

38 Kuran 13:2.

39 Kuran 74:50.

40 Krş. Kuran 13:5.

41 Kuran 11:7.

42 Kuran 3:185.

43 Kuran 16:97.

İlahi Sırların Cevherleri

- 44 Kuran 3:169.
45 Hadis.
46 Kuran 7:179.
47 Krş. Kuran 9:109, 3:103.
48 Kuran 6:122.
49 Yuhanna 3:5-7.
50 Krş. Esinlenme 1:14-16; 2:18; 19:15.
51 Krş. Kuran 80:41; 83:24
52 Kuran 11:112.
53 Krş. Luka 12:53.
54 Krş. Kuran 1:4.
55 Kuran 14:48.
56 Kuran 14:5.
57 Krş. Kuran 21:23.
58 İmam Ali'nin sözü.
59 İbn Farız'ın divanından.
60 İbn Fariz divanı.
61 Krş. Kuran 10:61, 34:3.
62 Hadis.
63 İbn Fariz divanından.
64 Krş. Kuran 39:10.
65 Kuran 2:156.
66 Kuran 4:130.

